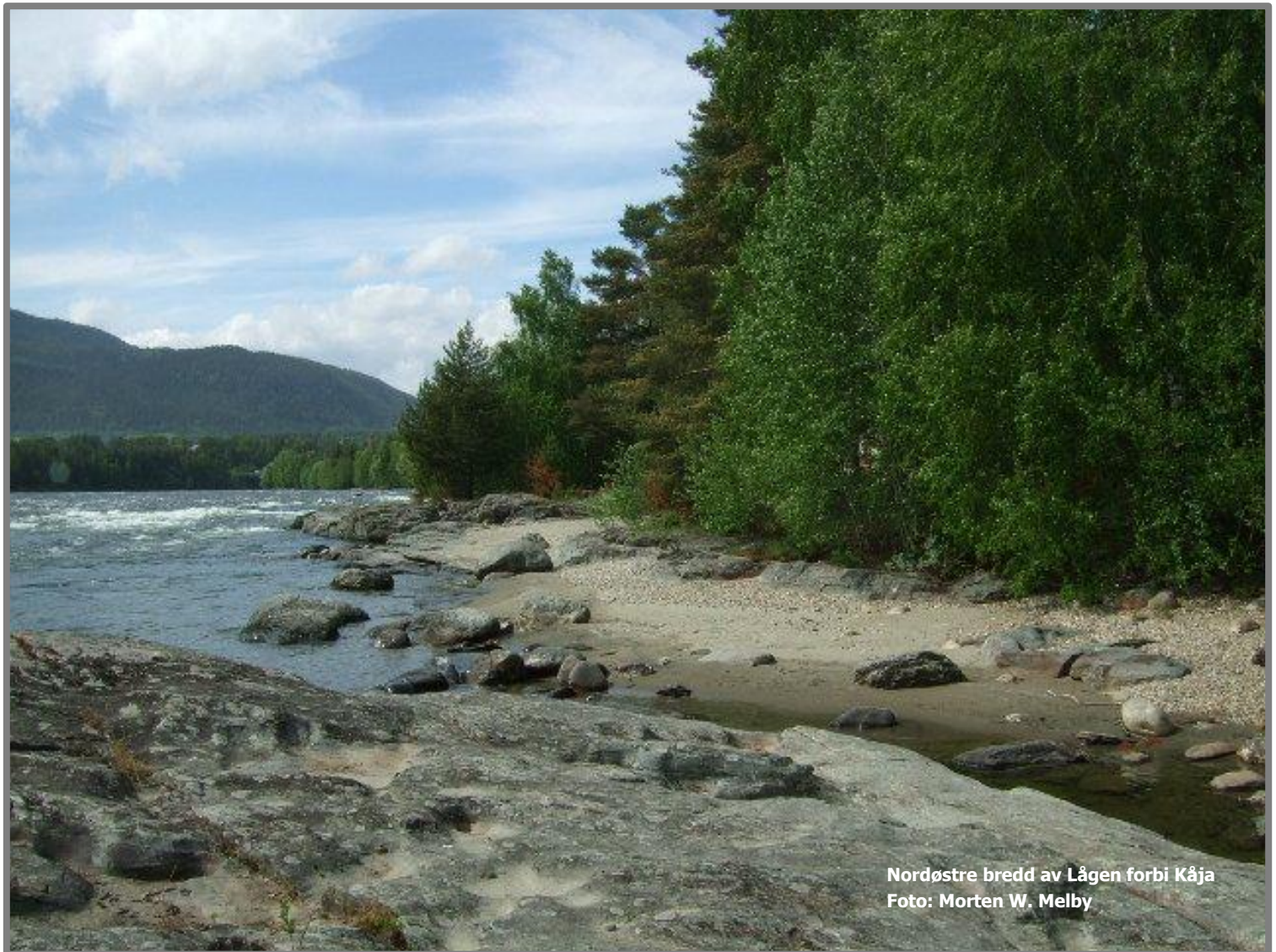

Kåja kraftverk

Nord-Fron kommune, Oppland fylke.

Konsekvensutredning Tema: Friluftsliv og reiseliv.

Nordøstre bredd av Lågen forbi Kåja
Foto: Morten W. Melby

Kåja kraftverk

NORD-FRON KOMMUNE, OPPLAND FYLKE.

KONSEKVENsutREDNING. TEMA: FRILUFTSLIV OG REISELIV.

Miljøfaglig Utredning AS

Rapport 2012:32

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: Morten W. Melby
Oppdragsgiver: Opplandskraft DA	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Trond Taugbøl og Tommy Rudihagen

Referanse:

Melby, M. W. 2012. Kåja kraftverk. Nord-Fron kommune, Oppland fylke. Konsekvensutredning. Tema: Friluftsliv og reiseliv. Miljøfaglig Utredning rapport 2012-32, ISBN 978-82-8138-604-4.

Referat:

Miljøfaglig Utredning AS har bistått Opplandskraft DA med å utarbeide tematiske konsekvensutredninger i forbindelse med deres planer om utbygging av Kåja kraftverk i Nord-Fron kommune, Oppland. Denne rapporten omhandler temaene Friluftsliv og Reiseliv, peker på viktige kvaliteter innenfor tiltakets influensområde, vurderer konsekvenser av tiltaket og anbefaler avbøtende tiltak.

Foreløpig, og nesten ferdigskrevet rapport ble oversendt oppdragsgiver i februar 2011. Etter den tid har det vært gjort enkelte planendringer, og oppdragsgiver ønsker en justering av de foreløpige konklusjonene på bakgrunn av disse endringene. Fordi det har gått så lang tid siden oppstart av prosjektet og leveransen av foreløpig rapport, kan det være at statusbeskrivelsene for utredningsområdet er noe "foreldet". Statusbeskrivelsen fra den foreløpige rapporten (2011) er likevel beholdt og brukt som grunnlag for konsekvensvurderingene av de endelige planene pr. oktober 2012.

De ulike ledd av tiltaket berører friluftslivsinteressene. Både visuelle og funksjonelle virkninger gjør seg gjeldende. Fordi tiltaket er planlagt i nærmiljøet til en stor gruppe beboere i Vinstra sentrum, er influensområdet heller ikke aktuelt å regne som et av flere alternative bruksområder. Nærmiljøet kan på sett og vis ikke velges eller velges bort.

De største negative konsekvensene for friluftslivsinteressene er knyttet til kanaliseringstrekingen nedenfor dammen, samt tiltakets effekt på fiskeproduksjonen og –mulighetene i Lågen over strekingen. Det vil skapes muligheter for nye bruksformer, samtidig som tiltaket vil kunne gjøre Lågen mer tilgjengelig både visuelt og rent praktisk.

De ulike ledd av tiltaket berører reiselivsinteressene gjennom visuelle og funksjonelle virkninger. Direkte nedbygging, redusert fiskepotensiale, endret opplevelseskvalitet og flere nye bruksmuligheter er blant disse. De største negative konsekvensene er knyttet til kanaliseringstrekingen nedenfor dammen, samt tiltakets effekt på fiskeproduksjonen og –mulighetene i Lågen over den berørte strekingen. Det vil imidlertid også skapes muligheter for nye bruksformer, samtidig som tiltaket vil kunne gjøre Lågen ovenfor damstedet mer tilgjengelig både visuelt og rent praktisk.

4 emneord:

Vannkraft
Konsekvensutredning
Friluftsliv
Reiseliv

Forord

På oppdrag fra Opplandskraft AS, har Miljøfaglig Utredning AS utført tematiske konsekvensutredninger på tema Friluftsliv og tema Reiseliv i forbindelse med planene om utbygging av Kåja kraftverk i Nord-Fron kommune, Oppland fylke. Planene opererer med én utbyggingsløsning som vurderes opp mot 0-alternativet (ingen utbygging).

Tiltaket faller inn under plan og bygningslovens § 33-5, Forskrift om konsekvensutredninger av 2009.06.26 nr 855, Vedlegg I. "Planer for tiltak og tiltak som alltid skal konsekvensutredes.", Tiltak 15: "Vannkraftanlegg med en årlig produksjon over 40 GWh"

Rapporten skal dekke de spesifiserte plankravene, og skal sammen med de øvrige fagrapportene, tjene som grunnlag for en best mulig utforming og lokalisering av anlegget. Rapporten er utarbeidet på grunnlag av utbyggers planbeskrivelse og forslag til utredningsprogram. Det er ennå ikke fastsatt endelig utredningsprogram fra NVE.

Kontaktperson fra Opplandskraft DA har vært Trond Taugbøl. I slutfasen av KU-prosessen (2012) har Brian Glover fra Multiconsult ledet arbeidet med å innhente de tematiske bidragene til konsekvensutredningen, og dermed også vært oppdragsgivers kontaktperson. Prosjektleder fra Miljøfaglig Utredning AS har vært naturforvalterkandidat Morten W. Melby.

Jeg vil takke de som har hjulpet til med å fremskaffe nødvendige opplysninger. Ansatte ved Fylkesmannen i Oppland, Nord-Fron kommune, representanter fra lag og organisasjoner samt reiselivsaktører på strekningen, har utvist stor interesse og bidratt med nyttig informasjon. Reiselivsaktører på strekningen mellom Eidefossen og samløpet med Sula, har i tillegg deltatt i en spørreundersøkelse.

Det er gjennomført en enkel form for feltregistrering i forbindelse med utredningen. Hovedinnsatsen i distriktet har imidlertid vært konsentrert om samtaler med offentlig forvaltning og representanter fra brukersiden.

Foreløpig, og nesten ferdigskrevet rapport ble oversendt oppdragsgiver i februar 2011. Etter den tid har det vært gjort enkelte planendringer, og oppdragsgiver ønsker en justering av de foreløpige konklusjonene på bakgrunn av disse endringene. Fordi det har gått så lang tid siden oppstart av prosjektet og leveransen av foreløpig rapport, kan det være at statusbeskrivelsene for utredningsområdet er noe "foreldet". Statusbeskrivelsen fra den foreløpige rapporten (2011) er likevel beholdt og brukt som grunnlag for konsekvensvurderingene av de endelige planene pr. oktober 2012.

Tingvoll 31/10 2012

Miljøfaglig Utredning AS

Morten Wewer Melby

Innhold

Forord	4
Innhold	5
Sammendrag	7
1 Innledning.....	18
2 Utbyggingsplanene	19
3 Metode.....	20
3.1 Retningslinjer	20
3.2 Utredningsprogrammet	20
3.3 Datagrunnlag og metode.....	21
3.3.1 Datainnsamling/datagrunnlag	21
3.3.2 Vurdering av verdier og konsekvenser	21
3.3.3 Avbøtende tiltak.....	23
4 Registreringer	24
4.1 Influensområdet.....	24
4.2 Områdebeskrivelse/dagens situasjon.....	24
4.2.1 Overordnete beskrivelser.....	24
4.2.2 Friluftsliv og reiseliv i kommunale dokumenter	25
4.2.3 Friluftslivet i influensområdet	27
4.2.4 Reiselivet i influensområdet	30
4.2.5 Inngrepsstatus (INON)	31
4.3 Verdifulle friluftslivs- og reiselivslokaliteter.....	32
4.4 Evaluering av influensområdets verdi	36
4.4.1 Friluftsliv	36
4.4.2 Reiseliv	37
5 Tiltakets omfang	39
5.1 0-alternativet.....	39
5.2 Kåja kraftverk.....	40
6 Tiltakets konsekvens - Friluftsliv	44
6.1 0-alternativet.....	44
6.2 Kåja kraftverk.....	45
7 Tiltakets konsekvens - Reiseliv	49
7.1 0-alternativet.....	49

7.2	Kåja kraftverk.....	50
8	Sumvirkning av flere tiltak.....	53
9	Avbøtende/kompenserende tiltak	54
9.1	Avbøtende tiltak	54
9.2	Oppfølgende undersøkelser.....	54
10	Kilder	55
10.1	Skriftlige kilder	55
10.2	Muntlige kilder.....	57
	Vedlegg 1 – Detaljplan damområdet	58
	Vedlegg 2 – Godkjent utredningsprogram.....	59
	Vedlegg 3 - Skjema for intervju.....	61

Sammendrag

Bakgrunn

På oppdrag fra Opplandskraft DA, har Miljøfaglig Utredning AS utført tematiske konsekvensutredninger på tema Friluftsliv og tema Reiseliv i forbindelse med deres planer om utbygging av Kåja kraftverk i Nord-Fron kommune, Oppland fylke.

Metode

Områder, anlegg og traséer av interesse for friluftsliv/reiseliv innenfor influensområdet, er avgrenset på kart og beskrevet. Skriftlig materiale som omtaler influensområdet og bruken av det, samt uttalelser fra lokale brukergrupper, lokalkjente og andre ressurspersoner, er brukt som kilder i registreringsarbeidet.

Med bakgrunn i hvordan planene berører influensområdet og henholdsvis de registrerte friluftslivs- og reiselivsinteressene, er konsekvensenes omfang og betydning evaluert for ulike ledd av planene og separat for temaene (Statens vegvesen 2006).

Verdi - Friluftsliv

Verdien av influensområdet er vurdert som middels til stort på lokalt nivå, middels til lite på regionalt nivå og middels til lite på nasjonalt nivå. Tilgjengeligheten til deler av influensområdet er noe begrenset av barrierevirkning fra E6 og jernbane, men influensområdet fyller likevel i stor grad funksjonen både som opplevels-, fiske- og nærturområde for lokale beboere i Vinstra samt opplevels- og fiskeområde for besøkende ved de lokale overnattingsbedriftene innenfor influensområdet.

Korte turer til fots langs Lågen og ellers innenfor grønnstruktur og nærturområder i og nær Vinstra, bading og fiske fra Eidesand nedenfor Eidefossen og skiturer i lysløypa ved Eide, er de viktigste friluftslivsaktivitetene innenfor influensområdet. Store deler av Lågen er lite egnet for bading i dag på grunn av lav temperatur og sterk strøm. Det er heller ikke tilrettelagt spesielt for denne aktiviteten utenfor Eidesand.

En stor del av friluftslivet har utgangspunkt i eget bosted, og alternative friluftslivsområder utenfor influensområdet er derfor en lite aktuell problemstilling.

	<i>Liten</i>	<i>Middels</i>	<i>Stor</i>
	----- -----		
Lokalt (*):			▲
Regionalt (*):		▲	
Nasjonalt (*):	▲		
Datagrunnlag: Godt			

*) Lokalt nivå vil her si det umiddelbare nærområdet (ingen vesentlig reiseavstand for brukerne), regionalt nivå omfatter den regionen og de grupper som benytter området i helger o.l. (noe lenger reiseavstand), mens nasjonalt nivå omfatter resten av Norge (lang reiseavstand til friluftslivs/reiselivsområdet).

Verdi - Reiseliv

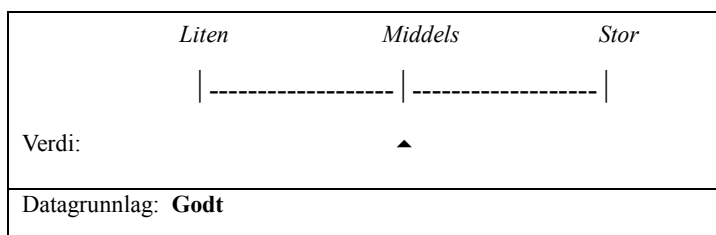
Influensområdet har middels verdi for reiselivet.

Reiseliv er en viktig næring i hele Gudbrandsdalen, og i Nord-Fron, Sør-Fron og Sel kommuner arbeider 6-7 % av de sysselsatte innen hotell- og restaurantbransjen (<http://www.statistikknett.com/oppland/>). Reiselivsinteressene i Nord-Fron kommune er i dag organisert gjennom destinasjonsselskapet Lillehammer Turist AS. Nord-Fron og Sør-Fron kommuner var organisert gjennom det nylig nedlagte destinasjonsselskapet Gudbrandsdal Reiseliv AS. Lillehammer Turist AS har derfor så langt vært lite fokusert på nordlige deler av Gudbrandsdalen og influensområdet for Kåja kraftverk. Ingen av de kommersielle reiselivsbedriftene med tilknytning til influensområdet er pr. dato medlemmer i destinasjonsselskapet.

En stor reiselivssatsning og –aktivitet i Nord-Fron kommune er knyttet an mot to årlige, kulturelle begivenheter som samler et stort antall gjester fra inn- og utland. Peer Gynt stemnet avholdes i månedsskiftet juli-august med et rikholdig program over 10-12 dager. Den andre årlige begivenheten er Countryfestivalen som er konsentrert til området Kåja idrettspark gjennom 4 hele dager i juli måned. Det etableres en fullstendig ”landsby” med scene, camping, sanitæranlegg, bank, butikk, restaurant m.m. Folkefesten Vinstra er et annet arrangement som benytter de samme fasilitetene som Countryfestivalen i et todagers konsertarrangement i sommerseongen.

De viktigste aktivitetsområdene under Peer Gynt stemnet ligger utenfor Vinstra tettsted og influensområdet, men både Folkefesten Vinstra, Countryfestivalen og Peer Gynt stemnet genererer stor trafikk og utgjør et viktig markedsgrunnlag for lokale reiselivsbedrifter i denne perioden.

Flere kommersielle reiselivsaktører er lokalisert til influensområdet eller bruker influensområdet i sin virksomhet. Dette omfatter relativt små overnattings- og serveringsbedrifter samt forvaltningsinstansen A/L Lågen fiskeelv.

Konsekvenser - Friluftsliv

Tabell S.1 gir en samlet presentasjon av konsekvensvurderinger for ulike ledd av tiltaket. Konsekvensen er framkommet ved å sammenholde områdets verdi og det gjeldende ledd av tiltakets omfang (påvirkning). Konsekvensvifta (Figur 3.1) er brukt som støtte for vurderingene.

Tabell S.1. Samlet konsekvensvurdering av Kåja kraftverk med referanse til 0-alternativet.

Inngrep/ledd av tiltaket	Alt. 0	Kåja kraftverk
ANLEGGSFASEN		
1 Støy og anleggstrafikk	0	Liten negativ
2 Periodevis tilslamming	0	Ubetydelig
DRIFTSFASEN		
3 Dam/kraftstasjon	0	Middels negativ
4 Hevet vannspeil	0	Liten negativ
5 Kanalisering	0	Middels negativ
6 Deponi	0	Liten negativ
7 Høyspent	0	Liten positiv
Samlet konsekvensgrad	0	Liten negativ
Rangering	1	2
Beslutningsrelevant usikkerhet	Nei	Nei

0-alternativet

Et vesentlig ledd av 0-alternativet er omleggingen av E6 over strekningen. Ny E6 er planlagt flyttet til andre siden av Lågen (Statens vegvesen 2010).

Dagens situasjon med E6 gjennom Vinstra har utviklet en alvorlig barriere for ferd-selen, særlig for de myke trafikantene. Adkomsten til Lågen og grønnstrukturen langs Lågen for beboerne ovenfor dagens E6, er svekket som følge av veitrafikken, og en sanering av hovedveitrafikken gjennom Vinstra vil ha positive virkninger for nærfriluftslivet i Vinstra. Den nye traséen for E6 gjennom Nord-Fron vil ikke skape tilsvarende barrierevirkninger på andre siden av Lågen, og en flytting av E6 forbi Vinstra vil derfor ha netto positiv betydning for friluftslivet.

Konsekvensen av 0-alternativet settes lik 0.

Kåja kraftverk

Støy og anleggstrafikk

Anleggsperioden er relativt kortvarig, og selv om byggeaktiviteten også berører de mest brukte områdene, Lågen og bredden av Lågen, så vurderes konsekvensene som relativt små sammenliknet med driftsfasen. Influensområdets status i forhold til inngrepsfrihet blir ikke berørt av tiltaket.

Støy og anleggstrafikk vil forringe friluftslivskvalitetene lokalt i anleggsperioden, og vil også fysisk kunne medføre tidsbegrensede ferdselsbarrierer innenfor det meste av influensområdet.

Periodevis tilslamming

Sprengning og graving i elveløpet vil gi kortvarig tilslamming av elva nedstrøms inngrepsområdet. Denne effekten er imidlertid svært kortvarig, og berører derfor i svært liten grad friluftslivsinteressene knyttet til elva og bruken av den.

Dam/kraftstasjon

Den fysiske dammen og kraftstasjonen i forlengelsen av denne, vil bli et dominerende, nytt byggverk, beliggende i ytterkant av et "bylandskap" med en betydelig evne til å underordne denne typen inngrep. Sett fra området oppstrøms dammen, vil damkronen og kjøreveien bli relativt lite fremtredende fordi oppfyllingsgraden vil være stabilt høy, og det meste av den fysiske konstruksjonen vil ligge neddykket. Sett fra området nedstrøms dammen vil imidlertid dimensjonene overskride de grensene som "bylandskapet" setter for underordning av nye inngrep. Damkonstruksjonen vil ruve i landskapet, og ytterligere forsterkes av terrengjusteringene nedstrøms dammen.

I tillegg til den visuelle virkningen, vil dammen representere en ny kryssingsmulighet også for gående, trillende og syklende. Det forventes at det sikres en trygg gang- og sykkeltrasé over dammen, adskilt fra biltrafikken. Den nye kryssingsmuligheten tilrettelegger for nye turmuligheter, også lengre rundturer i kombinasjon med gangbrua i nordenden av sentrum.

Dammen vil representere et hinder for fiskens vandring. Selv om det planlegges en oppgang for fisk forbi dammen, er det sannsynlig at tiltaket vil gjøre det vanskeligere å bevege seg opp og ned Lågen forbi dammen. Fri vandring er en forutsetning for fiskens optimale områdebruk og produksjon. Dammen vil derfor indirekte berøre fiskeproduksjonen og derigjennom også potensialet for fritidsfisket.

Hevet vannspeil

Lågen mellom Eidefossen og dammen påvirkes av oppdemmingen ved Kåja. En strømmende elvestrekning omformes til et samlet vannspeil over strekningen. I nedre deler, forbi Vinstra sentrum, kreves omfattende terrenginngrep. For å hindre at vannet trenger inn og gjør skade, planlegges en flomvoll langs østsida. På vestsida vil løsmasser fra anlegget deponeres for å heve terrenget. Det planlegges avbøtende tiltak som vil gi et nytt "parklandskap" i kombinasjon med de etablerte flomvollene på østsida. Tiltaket vil åpne innsynet mot Lågen og lette adkomsten både til og langs Lågen over strekningen..

Gyteområdene ved Kåja og oppstrøms bru i Vinstra sentrum vil trolig forsvinne ved en utbygging som planlagt. En kan samtidig forvente at dominansforholdet mellom ørret og harr vil endres i magasinet mot mer dominans av harr. Kåja kraftverk vil redusere potensialet for fiskeproduksjon gjennom endringen fra en variert og strømmende elvestrekning til et mer stilleflytende inntaksmagasin.

Oppdemmingen vil medføre en stor visuell landskapsendring lokalt. Lågen som karaktergivende, rennende elv over strekningen forbi Vinstra sentrum omformes til

et mindre livgivende og uttrykksfullt landskapselement. Eidefossen opprettholdes imidlertid som viktig, visuell karakter. Opparbeidelsen av elvekanten vil likevel kunne bedre adkomsten til og langs strandsonen for allmennheten, noe som er svakt utviklet i dag.

Et stort, sammenhengende vannspeil mellom Kåja idrettspark og Eidefossen vil åpne for nye former for friluftslivsbruk nær Vinstra sentrum. Det vil sannsynligvis etableres gode og sikrere badeplasser i strandsonen, og for enkelte vil selve fiskeutøvelsen bli noe enklere. Det blir mulig å bruke småbåt i mye større grad, mens isfiske og bruk av andre fiskeredskaper vil kunne aktualiseres. Sikker is vil også tilrettelegge for bruk av skøyter over store områder, og samtidig et bedre vinterklima med mindre frostrøyk lokalt.

Kanalisering

Den utsprengte kanalen og de fysiske sikringstiltakene vil være visuelle forlengelser av dammen, og fundamentalt endre landskapets karakter nedenfor denne, helt ned til Øyom. På sikt vil de planlagte, avbøtende tiltakene, i form av terrengutbedring på strekningen, gjøre partiet visuelt mer attraktivt og derigjennom også avdempes de visuelle virkningene.

I dag er det stedvis nokså bratt og vanskelig å komme ned til elva på strekningen mellom Kåja idrettspark og Øyom. Denne adkomsten vil kunne bli forenklet gjennom tilretteleggingstiltak. Ved høy vannføring vil kanalen fylles og elva vil bre seg ut over det gamle elveleiet. Det vil derfor være nødvendig å opprettholde et løp for elva på høy vannføring, et areal som ikke vil kunne tilrettelegges for friluftslivsbruk, men som derimot representerer et risikoområde hvor publikum ikke bør oppholde seg.

Klimatiske konsekvenser av kanaliseringen og den økte vannhastigheten vil være at elva de første meterne nedenfor kraftstasjonen vil gå åpen gjennom hele vintren. Dette vil skape lokal frostrøyk på kalde dager.

Deponi

Deponi innenfor prosjektet vil i praksis være flomsikringstiltak, tiltak for å tilbakeføre neddemt areal ved heving eller tiltak for å opparbeide nytt jordbruksareal. Slikt sett opereres det ikke med overskuddsmasser innenfor prosjektet.

Masser fra graving/sprengning av dam og avløpskanal vil bli benyttet til å heve terrenget mellom Lågen og Vinstraelva. Det opprinnelige terrenget vil oversvømmes uten denne terrenghevingen, og skogsarealer vil gå tapt. Deler av dette området benyttes som tur- og fiskeområde i dag, ikke minst for gjestene ved Vinstra Hyttetun. Det vil være svært viktig for friluftslivsinteressene at området som utvikles gjennom en betydelig terrengheving, gis en utforming som både tjener landbruks- og friluftslivsinteressene.

Høyspent

Samlet sett vil tiltaket sanere flere av dagens luftstrekk over Lågen, og gi et mer ”ryddig” uttrykk. Dagens luftspenn er imidlertid ikke særlig eksponerte. De eksisterende 66 kV og 22 kV-ledningene er i stor grad absorbert av ”bylandskapet” i dag, men helt lokalt vil likevel saneringen innebære en visuell forbedring av dagens situasjon.

Konklusjon

De ulike ledd av tiltaket berører friluftslivsinteressene i større eller mindre grad. Både visuelle og funksjonelle virkninger gjør seg gjeldende. Fordi tiltaket er planlagt i nærmiljøet til en stor gruppe beboere i Vinstra sentrum, er influensområdet heller ikke aktuelt å regne som et av flere alternative bruksområder. Nærmiljøet kan på sett og vis ikke velges eller velges bort.

De største negative konsekvensene er knyttet til kanaliseringsstrekningen nedenfor dammen, samt tiltakets effekt på fiskeproduksjonen og –mulighetene i Lågen over strekningen. Det vil skapes muligheter for nye bruksformer, samtidig som tiltaket vil kunne gjøre Lågen mer tilgjengelig både visuelt og rent praktisk.

SAMLET KONSEKVENSGRAD: Liten negativ konsekvens (-)

Konsekvenser - Reiseliv

Tabell S.2 gir en samlet presentasjon av konsekvensvurderinger for ulike ledd av tiltaket. Konsekvensen er framkommet ved å sammenholde områdets verdi og det gjeldende ledd av tiltaket sitt omfang (påvirkning). Konsekvensvifta (Figur 3.1) er brukt som støtte for vurderingene.

Tabell S.2. Samlet konsekvensvurdering av Kåja kraftverk med referanse til 0-alternativet.

Inngrep/ledd av tiltaket	Alt. 0	Kåja kraftverk
ANLEGGSSFASEN		
1 Støy og anleggstrafikk	0	Middels negativ
2 Periodevis tilslamming	0	Ubetydelig
DRIFTSFASEN		
3 Dam/kraftstasjon	0	Middels negativ
4 Hevet vannspeil	0	Liten/middels negativ
5 Kanalisering	0	Middels negativ
6 Deponi	0	Liten negativ
7 Høyspent	0	Liten positiv
Samlet konsekvensgrad	0	Middels negativ
Rangering	1	2
Beslutningsrelevant usikkerhet	Nei	Nei

0-alternativet

Enkelte reiselivsaktører er lokalisert i tilknytning til dagens E6. Dette gjelder særlig Bøygen Camping som i stor grad er orientert mot gjennomgangstrafikken, men også i noen grad Øya Gard. Betydningen av å være lokalisert til dagens E6, kan også i noen utstrekning leses av beleggstall hos disse reiselivsaktørene. Etter en eventuell flytting av dagens E6 til andre siden av Lågen, vil trafikkgrunnlaget svekkes hvis ikke de reisende gis nødvendig informasjon gjennom skilting i avkjøringen mot Vinstra. Trafikkgrunnlaget vil sannsynligvis øke noe for en reiselivsaktør som Vinstra Hyttetun, mens Hollandsk Gjestehus og Furuheim Camping, som er lokalisert til Vinstra tettsted, i mindre grad vil oppleve endringer som følge av en omlegging av dagens E6. Utover tilgjengelighet/trafikkgrunnlag vil sannsynligvis både Bøygen Camping, Hollandsk Gjestehus og Øya Gard oppleve en kvalitativ forbedring av sitt tilbud gjennom redusert trafikkstøy og barrierevirkning lokalt.

Konsekvensen av 0-alternativet settes lik 0.

Kåja kraftverk

Støy og anleggstrafikk

Anleggsperioden er relativt kortvarig, og selv om byggeaktiviteten også berører Lågen og nærområdene til Vinstra sentrum, så vurderes konsekvensene som små sammenliknet med driftsfasen. Det forventes ikke at forstyrrelser i en begrenset byggeperiode (2 år) vil svekke det etablerte reiselivstilbudet knyttet til influensområdet i så sterk grad at det vil etableres en ny og lavere etterspørsel som opprettholdes etter anleggsslutt.

Støy og anleggstrafikk vil fysisk kunne medføre tidsbegrensede ferdselsbarrierer innenfor det meste av influensområdet. Det er særlig anleggsarbeidene nær Kåja idrettspark som vil berøre reiselivsinteressene negativt. De etablerte og årlige arrangementene som Country-festivalen og Folkefesten Vinstra vil kunne oppleve vesentlige ulemper for sine arrangement. Anleggsstøy og risiko knyttet til trafikk og sprengningsarbeide kan vanskelig forenes med store publikumsarrangement.

Et opplagt tiltak vil være å innstille alt anleggsarbeid som vil medføre støy eller risiko i festival-periodene.

Periodevis tilslamming

Sprengning og graving i elveløpet vil gi kortvarig tilslamming av elva nedstrøms inngrepsområdet, men ikke berøre viktige, registrerte reiselivsinteresser.

Dam/kraftstasjon

Selve damkonstruksjonen og kraftstasjonen i forlengelsen av denne, berører i liten grad registrerte reiselivsinteresser. Dammen vil imidlertid bli svært synlig og dominerende sett fra Kåja idrettspark og festivalområdet. I noe mindre grad vil anlegget sees fra Vinstra Hyttetun. Det fysiske inngrepet vil ikke representere et hinder for videre drift hos disse aktørene, men et markert inngrep hvor Lågen tidligere rant "fritt og uberørt".

Dammen vil representere et hinder for fiskens vandring. Dammen vil indirekte berøre fiskeproduksjonen og derigjennom også potensialet for fritidsfisket. Fritidsfisket innenfor strekningen er et reiselivsprodukt som også markedsføres av enkelte av overnattingsbedriftene innenfor influensområdet.

Hevet vannspeil

Oppdemmingen vil medføre en stor visuell landskapsendring lokalt. Lågen som karaktergivende, rennende elv over strekningen forbi Vinstra sentrum omformes til et mindre livgivende og uttrykksfullt landskapselement. Eidefossen opprettholdes imidlertid som viktig, visuell karakter. Opparbeidelsen av elvekanten vil samtidig bedre adkomsten til og langs strandsonen for allmennheten, noe som er relativt svakt utviklet i dag.

Reiselivsaktøren Hollandsk Gjestehus berøres ved at Lågen som renner inntil haageanlegget i dag vil erstattes av et mer anonymt vannspeil. Endringen vil på den

annen side redusere faren for flomskader på anlegget og kunne åpne for nye aktivitetsformer på stedet.

Driverne av Vinstra Hyttetun vil oppleve de mest dramatiske effektene av Kåja kraftverk. Lågen vil heves betydelig forbi stedet, og omfattende terrenginngrep i nærområdet vil berøre virksomheten negativt i anleggsfasen, og endre nærmiljøet radikalt for ettertiden. Det er svært viktig at skisserte avbøtende tiltak blir iverksatt og i nært samarbeid blant annet med driverne av Vinstra Hyttetun.

Gyteområdene ved Kåja og oppstrøms bru i Vinstra sentrum vil trolig forsvinne ved en utbygging som planlagt. Kåja kraftverk vil redusere potensialet for fiskeproduksjon gjennom endringen fra en variert og strømmende elvestrekning til et mer stilleflytende inntaksmagasin. Dette påvirker potensialet for fritidsfiske og indirekte reiselivstilbudet negativt.

Et stort, sammenhengende vannspeil mellom Kåja idrettspark og Eidefossen vil gjøre det enklere å utvikle gode og sikre badeplasser nær Vinstra sentrum. Det vil også være mulig å utvikle andre aktivitetsformer som tilbud til de besøkende ved overnattingsbedriftene innenfor influensområdet. Bruk av båt er nærliggende, og dermed også ulike former for fiske fra båt.

Kanalisering

Den utsprengte kanalen og de fysiske sikringstiltakene vil være visuelle forlengelser av dammen, og fundamentalt endre landskapets karakter nedenfor denne, helt ned til Øyom. På sikt vil de planlagte, avbøtende tiltakene, i form av terrengutbedring på strekningen, gjøre partiet visuelt mer attraktivt og derigjennom også avdempe de visuelle virkningene.

De viktigste reiselivsinteressene som berøres av kanaliseringen, er driften av Country-festivalen og Folkefesten Vinstra sommerstid. Inngrepet blir godt synlig fra festivalområdet. I dag er det stedvis nokså bratt og vanskelig å komme ned til elva på den strekningen som planlegges kanalisert, og adkomsten vil kunne bli forenklet gjennom tilretteleggingstiltak etter utbygging. Kanaliseringstrekingen representerer imidlertid et risikoområde hvor publikum ikke bør oppholde seg nær vannstrengen.

Deponi

Deponi innenfor prosjektet vil i praksis være flomsikringstiltak, tiltak for å tilbakeføre neddemt areal ved heving eller tiltak for å opparbeide nytt jordbruksareal. Slikt sett opereres det ikke med overskuddsmasser innenfor prosjektet.

Masser fra graving/sprengning av dam og avløpskanal vil bli benyttet til å heve terrenget mellom Lågen og Vinstraelva. Deler av dette området benyttes som tur- og fiskeområde i dag, ikke minst for gjestene ved Vinstra Hyttetun. Det vil være viktig for driverne av Vinstra Hyttetun at området gis en utforming i tråd med reiselivsaktørens interesser.

Høyspent

Samlet sett vil tiltaket sanere flere av dagens luftstrekk over Lågen, og gi et mer ”ryddig” uttrykk. Dagens luftspenn er imidlertid ikke særlig eksponerte. De eksisterende 66 kV og 22 kV-ledningene er i stor grad absorbert av ”bylandskapet” i dag, men helt lokalt vil likevel saneringen innebære en visuell forbedring av dagens situasjon.

Konklusjon

De ulike ledd av tiltaket berører reiselivsinteressene i større eller mindre grad. Både visuelle og funksjonelle virkninger gjør seg gjeldende. Direkte nedbygging, redusert fiskepotensiale, endret opplevelseskvalitet og flere nye bruksmuligheter er blant disse.

De største negative konsekvensene er knyttet til kanaliseringsstrekningen nedenfor dammen, samt tiltakets effekt på fiskeproduksjonen og –mulighetene i Lågen over den berørte strekningen. Det vil imidlertid også skapes muligheter for nye bruksformer, samtidig som tiltaket vil kunne gjøre Lågen ovenfor dam-stedet mer tilgjengelig både visuelt og rent praktisk.

SAMLET KONSEKVENSGRAD: Middels negativ konsekvens (--)

Sumvirkning av flere tiltak

Det er flere andre planer om omfattende vannkraftutbygging som også berører Lågen, men lengre opp i vassdraget. Kåja, Rosten og Nedre Otta er tiltak som alle berører samme økosystem, blant annet definert som elvestrekning uten menneskeskapte barrierer for fiskevandring og genetisk utveksling. Samtlige prosjekt påvirker dette økosystemet, blant annet gjennom fiskens vandringsmønster og samlede produksjonspotensiale.

Fiskebestandene og mulighetene for fiske er blant de viktigste ressursene i både friluftslivet og reiselivet i Gudbrandsdalen, og en endring av fiskesamfunnet vil påvirke disse interessene. Den mest sannsynlige endringen av en bygging av både Kåja, Rosten og Nedre Otta er generelt lavere fiskeproduksjon samlet sett og en begunstigelse av de artene som utnytter stillere vann på bekostning av de som bedre utnytter rennende vann. En sumvirkning av de tre planlagte tiltakene vil derfor gjennom endringen av fiskesamfunnet, medføre negative konsekvenser for reiselivet og friluftslivet utover de rent prosjektspesifikke.

I friluftslivet er det slik at nærfriluftslivet ikke har alternativer. Nærfriluftslivet i særlig Vinstra (Kåja) og Sel (Nedre Otta) kan ikke søke alternative bruksområder, og sumvirkning av flere tiltak er derfor lite påaktet i den sammenhengen. De negative konsekvensene av særlig Kåja og Nedre Otta på friluftslivet, kan ikke kompenseres.

Avbøtende tiltak

- Det må tilrettelegges for en forsvarlig grad av fiskevandring forbi damstedet i samråd med fiskeribiolog.
- Det vil være svært viktig for friluftslivsinteressene at området som utvikles gjennom en betydelig terrengheving, gis en utforming som både tjener landbruks- og friluftslivsinteressene.
- Det er svært viktig at skisserte avbøtende tiltak knyttet til terrenghevingen på Odden blir iverksatt i nært samarbeid med særlig driverne av Vinstra Hyttetun.
- Det er ønskelig å unngå anleggsdrift i helg og høytidsdager når det er størst utfart i nærområdet til anlegget.
- Anleggsarbeid som medfører støy eller risiko bør innstilles i festivalperiodene.
- Det bør tas hensyn til anbefalinger fra de andre fagutredningene, særlig tema Fisk og bunndyr, men også tema Landskap. Kulturlandskapet inkludert kulturminnene og Naturmiljø. Det biologiske mangfoldet, enten det er kulturbetinget eller ikke, er også en vesentlig del av opplevelsespotensialet i friluftslivet og reiselivet.

Oppfølgende undersøkelser

Det foreslås ingen oppfølgende undersøkelser.

1 Innledning

Friluftsliv

Offentlig forvaltning definerer friluftsliv på følgende måte: ”*Friluftsliv er opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelser*” (Miljøverndepartementet 1987, Miljøverndepartementet 2001). Denne utredningens fokus er derfor på forhold rundt aktiviteter og opplevelser, og konsekvenser knyttet til dette.

Samfunnsutviklingen med mye fritid og god økonomi blant befolkningen, har ført til at allmenne interesser knyttet til rekreasjon og fritidsaktiviteter er kommet sterkere i fokus når ulike brukerinteresser blir vurdert. Konsekvensene av en planlagt utbygging er mangfoldige og nyanserte i forhold til friluftslivets ulike bruksgrupper og -typer. Hovedvekten i vurderingene her, er lagt på det tradisjonelle friluftslivet i området (f.eks. bading, sykling og turgåing) og aktiviteter med høstingspreg (sanking, jakt, fiske).

Reiseliv

Den definisjonen av reiselivet som stort sett nyttes både nasjonalt og internasjonalt, er gitt av FN-organisasjonen World Tourism Organization: «*Reiselivet omfatter personers reise og opphold utenfor det geografiske området hvor de vanligvis ferdes, og hvor hovedformålet med reisen ikke er å få lønnet arbeid på det stedet de besøker*» (Statistisk sentralbyrå 2003). Reiseliv omfatter både yrkes- og servicebetingede reiser samt reiser i ferie og fritid. Det betyr også at reiseliv omfatter reiser selv om personen ikke nødvendigvis overnatter utenfor fast bosted (Statistisk sentralbyrå 2003).

Vurderinger

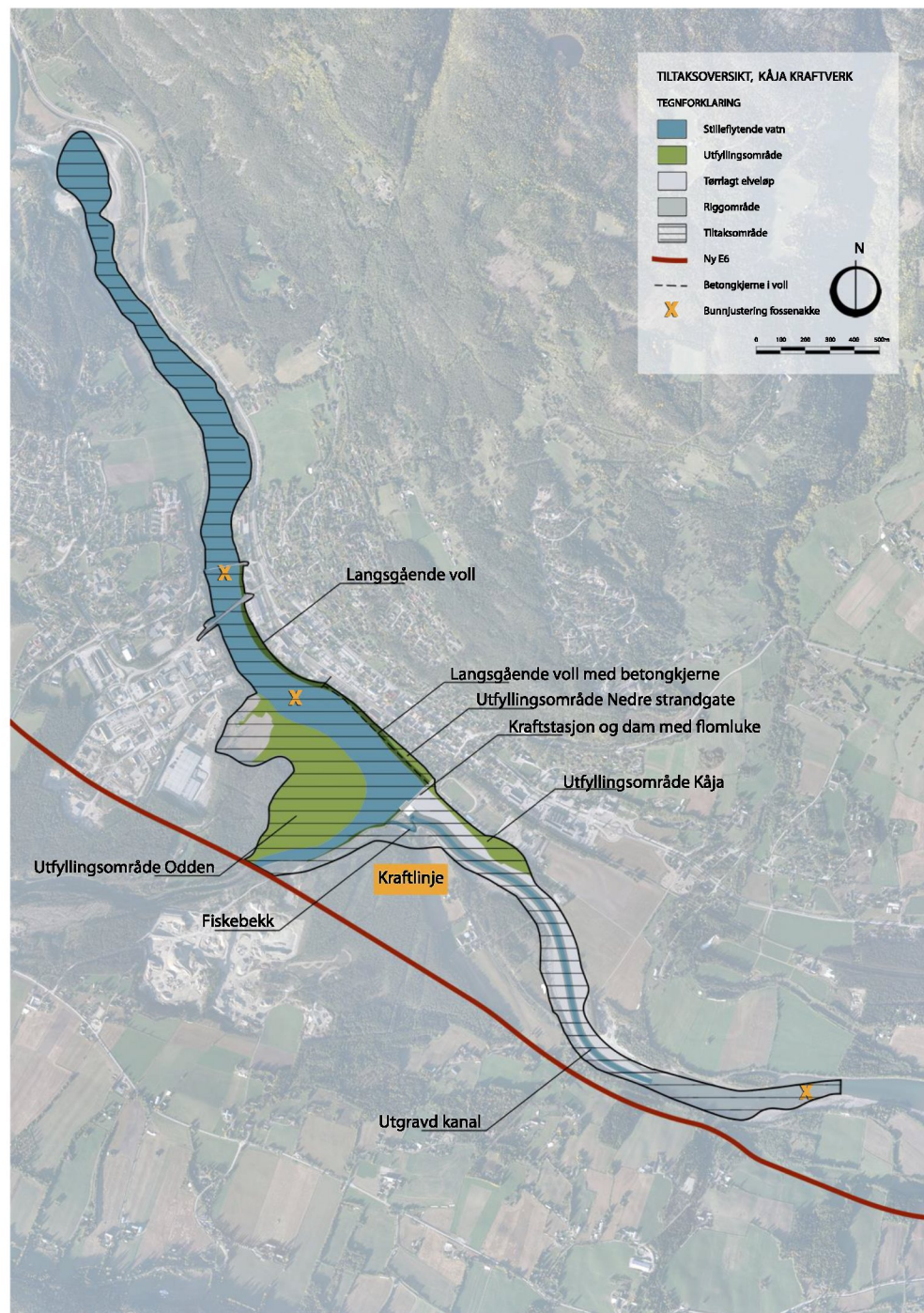
Det er viktig å understreke at det ikke finnes metoder eller faglige fremgangsmåter som kan gi “objektive”, “riktige” eller allmenngyldige vurderinger av verdi og omfang av konsekvenser. Man kan betrakte friluftsliv/reiseliv fra ulike synsvinkler, og ulike aktører vil legge vekt på ulike aspekter og verdier ved naturopplevelse og miljøforandring. For eksempel søker noen bevisst urørte områder med liten grad av tilrettelegging, mens andre ønsker betydelig grad av tilrettelegging av åpenbare behov eller av bekvemmelighetshensyn. Slik tilrettelegging innebærer ofte tekniske inngrep som reduserer graden av urørthet.

Utfyllende informasjon

Kvaliteter/verdier på en del andre fagfelt, f.eks. landskap, naturmiljø, kulturmiljø/-minner og fisk/ferskvannsbioologi, har betydning for et områdes opplevelsesverdi med tanke på friluftsliv/reiseliv. Dette er kort omtalt i denne rapporten, men mer detaljert og utfyllende informasjon finnes i de respektive fagrapportene fra konsekvensutredningen.

2 Utbyggingsplanene

Det henvises til siste utgave av teknisk beskrivelse av planene, datert september 2012 (Eidsiva vannkraft AS 2012). En tiltaksoversikt er presentert i figur 2.1. Vedlegg 1 presenterer detaljplaner fra damområdet slik disse foreligger pr. januar 2013.

Figur 2.1. Tiltaksoversikt, Kåja kraftverk (Multiconsult 2013).

3 Metode

3.1 Retningslinjer

Formålet med en konsekvensutredning er «at hensynet til miljø, naturressurser og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planen eller tiltaket, og når det tas stilling til om, og eventuelt på hvilke vilkår, planen eller tiltaket kan gjennomføres.» (PBL § 33-1). Her er kravet til konsekvensutredninger lovfestet med bestemmelser om utførelse (Miljøverndepartementet 2006).

I henhold til § 33-5 er det knyttet forskrift til loven. Forskrift om konsekvensutredninger, vedlegg I - *Planer for tiltak og tiltak som alltid skal konsekvensutredes etter § 2*, angir hvilke tiltak som alltid skal konsekvensutredes. Utbyggingen av Kåja kraftverk fanges opp av pkt. 11 med ordlyden: *Vannkraft med en årlig produksjon over 40 GWh.*

Utredningen vurderer ett utbyggingsalternativ i tillegg til 0-alternativet. Behandlingen av 0-alternativet vil gi en nødvendig referanse for vurderingen av de andre alternativene.

3.2 Utredningsprogrammet

Meldingen for tiltaket med forslag til utredningsprogram (Opplandskraft DA 2010) beskriver følgende:

Friluftsliv og reiseliv

Utredningen skal ta utgangspunkt i alle former for friluftslivs- og reiselivsinteresser i prosjektets influensområde, men med hovedfokus på fiske. Det skal gis en beskrivelse av influensområdets egnethet i denne sammenheng. De ulike aktivitetene skal beskrives med hensyn til omfang, ulike grupper av utøvere, sesongvariasjon og alternative områder. Omfanget av påvirkninger av det planlagte tiltaket, og tiltakets konsekvenser for friluftsliv og reiseliv, skal utredes. Utredningen skal baseres på eksisterende opplysninger og samtaler med offentlige myndigheter, interesseorganisasjoner, grunneiere og andre lokale ressurspersoner. Det skal foreslås eventuelle avbøtende tiltak basert på enkle kost-nytte-vurderinger.

Utredningen skal utarbeides i henhold til DN-håndbøkene 25-2004 og 25-2006.”

I sluttfasen av rapporteringen forelå det endelig godkjente utredningsprogrammet (NVE 30.11.2012). Dette utredningsprogrammet introduserer ingen nye krav som ikke allerede er innfridd i utredningsarbeidet som er gjort i henhold til tiltakshavers forslag til utredningsprogram (over). Godkjent utredningsprogram er presentert i vedlegg 2 bak i rapporten.

3.3 Datagrunnlag og metode

3.3.1 Datainnsamling/datagrunnlag

Eksisterende informasjon

Eksisterende skriftlig informasjon fra influensområdet finnes bl.a. i Fylkesmannens arealoversikt –Naturbasen (<http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/>), Fylkesmannens handlingsplan for friluftsliv (Kongshaug og Sæthre 1994), turkart (Tormod skilag 2007, Tormod skilag u.å.), kommuneplan (Nord-Fron kommune 2010a, Nord-Fron kommune 2005a), delplan for idrett og friluftsliv (Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommune 2008), reguleringsplan Vinstra sentrum sør (Nord-Fron kommune 2005b), reguleringsplan Vinstra sentrum nord (Nord-Fron kommune 1997), reguleringsplan Lomoen næringsområde (Nord-Fron kommune 2010b), nærmiljøstudier av Vinstra (Amundsen 2004) samt turistinformasjon utarbeidet lokalt og regionalt (Div. brosjyrer u.å.). Kraftutbygging i Lågen forbi Vinstra har tidligere vært vurdert i Samlet plan for vassdrag, og vassdragsrapporter (Korsvold 1984, Rønningen 1984, Kjærem 1996) foreligger. Lågen forbi Vinstra inngår også i det samlede området for fiskekortsalg i regi av A/L Lågen fiskeelv (<http://www.laagen-fiskeelv.no/>).

Representanter fra Oppland fylke, Nord-Fron kommune, Lillehammer Turist AS (destinasjonsselskapet), grunneierlag, jeger- og fiskeforening, skoler, idrettslag og andre brukergrupper har dessuten kunnskap om influensområdet. Kommersielle reiselivsaktører som A/L Lågen fiskeelv og driverne av berørte campingplasser og andre service- og overnattingsbedrifter, har dessuten god kjennskap til reiselivs- og friluftslivsinteresser knyttet opp mot Lågen over strekningen.

Feltarbeid

Influensområdet ble befart i juni 2010. Formålet var å innhente data fra lokal forvaltning, intervju sentrale aktører og få en bedre forståelse av planene.

Andre registreringer under tiltaket

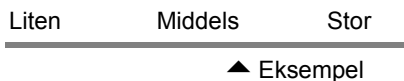
Andre tematiske konsekvensutredninger, som er gjennomført i forbindelse med planene om Kåja kraftverk, har gitt innspill til registrering av opplevelseskvaliteter og vurdering av influensområdets verdi for tema Friluftsliv og tema Reiseliv. Særlig gjelder dette utredningene på Fisk og ferskvannsbiologi, Naturmiljø, Kulturminner og -miljø og Landskap. Disse utredningene har også vært nyttige under konsekvensvurderingen og utarbeidelsen av avbøtende tiltak.

3.3.2 Vurdering av verdier og konsekvenser

Vurdering av verdi

Konsekvensutredningen er basert på en ”standardisert” og systematisk tre-trinns prosedyre for å gjøre analyser, konklusjoner og anbefalinger mer objektive, lettere å forstå og lettere å etterprøve (Statens vegvesen 2006).

Det første trinnet i konsekvensvurderingene er å beskrive og vurdere influensområdet karaktertrekk og samlede verdi for henholdsvis friluftsliv og reiseliv. Verdien er fastsatt langs en skala som spenner fra liten verdi til stor verdi.

Verdisettingen av friluftslivslokaliteter i influensområdet er basert på kategoriseringen og verdikriteriene fra DN-håndbok 25-2004 (Direktoratet for naturforvaltning 2004). DN-håndbok 18-2001 (Direktoratet for naturforvaltning 2001) anbefaler at man vurderer verdien både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Lokalt nivå vil her si det umiddelbare nærområdet (ingen vesentlig reiseavstand for brukerne), regionalt nivå omfatter den regionen og de grupper som benytter området i helger o.l. (noe lenger reiseavstand), mens nasjonalt nivå omfatter resten av Norge.

Reiselivet i influensområdet er i svært stor grad basert på de samme naturgitte forutsetningene og den tilretteleggingen som er gjennomført av hensyn til friluftslivet. Det er imidlertid ikke utviklet kriterier for verdisetting av reiselivsinteressene. Her har vi derfor vært nødt til å vurdere verdien mer skjønnsmessig og fokusere sterkere på influensområdets relative betydning innenfor en større region.

Vurdering av omfang (påvirkning)

Trinn 2 består i å beskrive og vurdere konsekvensenes omfang. Konsekvensene blir bl.a. vurdert ut fra omfang i tid og rom og sannsynligheten for at de skal oppstå. Konsekvensene blir vurdert både for den kortsiktige anleggsfasen og den langsiktige driftsfasen. Omfanget vurderes i forhold til 0-alternativet. Omfang, både for tema Friluftsliv og tema Reiseliv vurderes etter kriteriene nedenfor (Tabell 3.1).

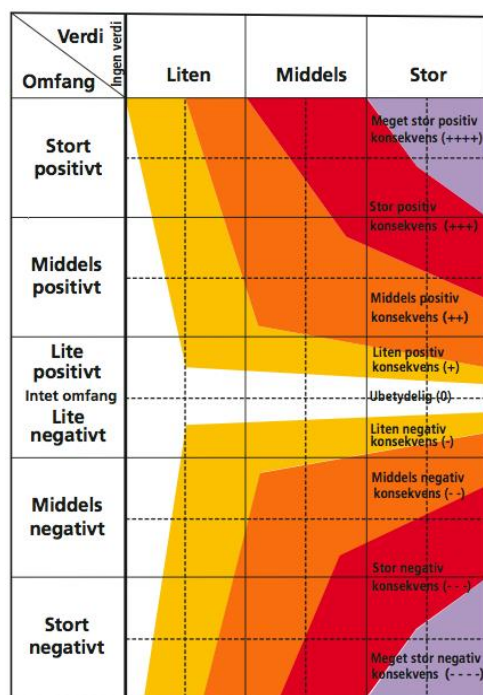
Tabell 3.1 Kriterier for vurderinger av et planlagt tiltaks potensielle påvirkning av friluftsliv (omfang).
Kilde: Håndbok 140 (Statens vegvesen 2006).

	Stort positivt omfang	Middels positivt omfang	Lite/intet omfang	Middels negativt omfang	Stort negativt omfang
Bruksmuligheter	Tiltaket vil i stor grad bedre bruksmulighetene for området	Tiltaket vil bedre bruksmulighetene for området	Tiltaket vil ikke endre bruksmulighetene for området	Tiltaket vil redusere bruksmulighetene for området	Tiltaket vil ødelegge bruksmulighetene for området
Barriere for ferdsel og opplevelse	Tiltaket vil fjerne betydelige barrierer mellom viktige målpunkter.	Tiltaket vil i noen grad redusere barrierer mellom viktige målpunkter.	Tiltaket vil i liten grad endre barrierer.	Tiltaket vil i noen grad medføre barrierer mellom viktige målpunkter.	Tiltaket vil medføre betydelige barrierer mellom viktige målpunkter.
Attraktivitet	Tiltaket vil i stor grad gjøre området mer attraktivt	Tiltaket vil gjøre området mer attraktivt	Tiltaket vil stort sett ikke endre områdets attraktivitet	Tiltaket vil gjøre området mindre attraktivt.	Tiltaket vil i stor grad redusere områdets attraktivitet

Identitets- skapende betydning	Tiltaket vil i stor grad øke områdets identitets-skapende betydning	Tiltaket vil øke områdets identitets-skapende betydning	Tiltaket vil stort sett ikke endre områdets identitets-skapende betydning	Tiltaket vil forringe områdets identitets-skapende betydning	Tiltaket vil ødelegge områdets identitets-skapende betydning
---	---	---	---	--	--

Konsekvensvurdering

Med konsekvenser menes de fordeler og ulemper et definert tiltak vil medføre i forhold til alternativ 0. Konsekvensen framkommer ved å sammenholde områdets verdi og omfanget. Vifta som er vist i Figur 3.2 er en matrise som angir konsekvensen ut fra gitt verdi og omfang. Konsekvensen angis på en ni-delt skala fra "meget stor positiv konsekvens" til "meget stor negativ konsekvens". Midt på figuren er en strek som angir intet omfang og ubetydelig/ingen konsekvens. Over streken vises de positive konsekvensene, og under streken de negative konsekvensene.

Figur 3.2 Konsekvensvifta. Kilde: Håndbok 140 (Statens vegvesen 2006)

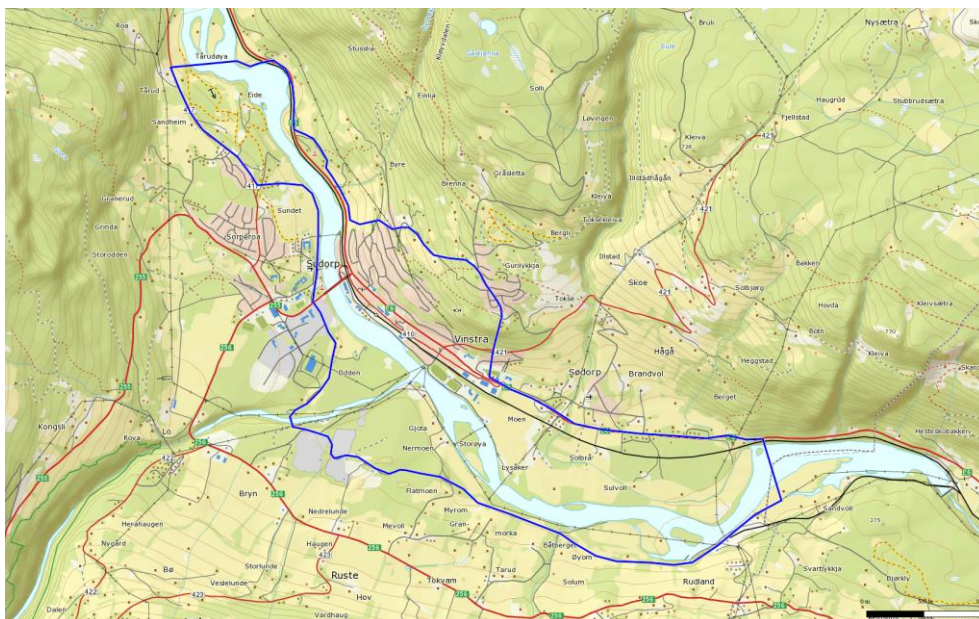
3.3.3 Avbøtende tiltak

Avbøtende tiltak innebærer justeringer/endringer av anlegget som ofte medfører en ekstra kostnad på utbyggingssiden, men hvor endringene har klare fordeler for friluftslivs- og/eller reiselivsinteressene. Mulige avbøtende tiltak beskrives med støtte i DN-Håndbok 27-2006 *Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv* (Direktoratet for naturforvaltning 2006).

4 Registreringer

4.1 Influensområdet

Influensområdet er avgrenset til å omfatte arealet for det fysiske tiltaket, den berørte vannstrengen, samt områder som vil bli direkte berørt av anleggsarbeidet inkludert en sone av støy. Registrerte friluftslivs- og reiselivslokaliteter som blir tydelig visuelt berørt av inngrepet, legges også inn under influensområdet. Influensområdet er illustrert i Figur 4.1 nedenfor.

Figur 4.1 Influensområdet for tema Friluftsliv og tema Reiseliv.

4.2 Områdebeskrivelse/dagens situasjon

4.2.1 Overordnede beskrivelser

Handlingsplan for friluftsliv for Oppland 1994-99 (Kongshaug og Sæthre 1994)

Handlingsplanen beskriver friluftslivsmulighetene i Oppland:

”Friluftsliv i og ved byer og tettsteder og i kulturlandskapet har stor betydning over hele fylket, men særlig i de søndre delene og i hoveddalførene. Dette skyldes i hovedsak at det er i disse områdene hovedtyngden av befolkningen bor. I dal- og fjellbygdene har kulturlandskapet stor betydning i turist-/reiselivssammenheng.

Tilsvarende gjelder vassdragenes betydning for friluftslivet. Størstedelen av Opplands befolkning bor nær vann/vassdrag. Tradisjonelt har imidlertid særlig byene ”vendt ryggen” til vannet. I dalførene har veitraséer mange steder begrenset tilgangen til vassdraget. Utviklingen i forhold til vann og vassdrag tilsier at det er av

vesentlig betydning å ivareta mulighetene som ennå finnes. Samtidig bør en ved fysiske tilretteleggingstiltak utnytte et potensiale for økt bruk av vassdragsnære områder til friluftsliv.”

Handlingsplanen fra 1994 peker på ett regionalt eller nasjonalt viktig friluftslivs-områder innenfor influensområdet, Lågen over strekningen mellom Kvam og sam-løpet med Sjoa. Planen skisserer ingen konkrete friluftslivstiltak innenfor influens-området.

Samlet plan rapport Nedre Otta (Korsvold 1984)

I vassdragsrapporten for Nedre Otta (Korsvold 1984) omtales friluftslivet i nedbør-feltet til de planene som forelå den gang. Disse omfattet i tillegg til Nedre Otta, blant annet Sjoa og Lågen ned til Vinstra. Rapporten beskriver:

”...Friarealene langs vassdraget innenfor tettstedene er som regel svært begrense-de. De mest brukte områdene ligger nær tettsted og i tilknytning til campingområ-der. Viktigste aktiviteter er fiske, turgåing og delvis bading, og bruken er slik at områdene vanskelig kan erstattes med andre”

Av spesielt viktige områder, nevnes Eidesand nord for Vinstra.

Vassdragsrapporten konkluderer med ”Høy verdi” (***) for tema Friluftsliv på en skala fra ”Liten/ingen verdi” (*) til ”Svært høy verdi” (****). Verdifastsettelsen er opprettholdt i videreføringsprosjektet (Kjærem 1996).

Lillehammer Turist AS

Nord-Fron er nylig (2010) meldt inn i destinasjonsselskapet Lillehammer Turist AS etter at Gudbrandsdal Reiseliv ble lagt ned. Destinasjonsselskapet har ikke jobbet med hverken Ringeby, Sør-Fron eller Nord-Fron kommuner, og det foreligger der-for heller ingen strategiplaner eller markedsplaner for dette området (Vidar Svane-my, pers. medd.).

4.2.2 Friluftsliv og reiseliv i kommunale dokumenter

Friluftsliv

Kommuneplan for Nord-Fron 2005-2017 – Samfunnsdelen og Arealdelen (Nord-Fron kommune 2005a)

Strandsonen på begge sider av Lågen, nord for den planlagte dammen på Kåja er utlagt som friområde. Dette gjelder også begge sider av Vinstra elv nedenfor kryssingspunktet med rv. 256. Også området omkring Kåja, mellom Vinstra Rensean-legg og eksisterende transformatorstasjon, nedenfor jernbanen, er lagt ut som fri-

område. Området ved Eidesand og nærturområdet omkring Brakjeberget er lagt ut som friområde i kommuneplanen for Nord-Fron kommune.

Bebygde områder omfatter en blanding av areal utlagt til bolig, industri, infrastruktur og offentlige bygg. Øvrig areal er stort sett lagt ut til LNF-områder uten nærmere spesifisert formål.

Kommuneplan for Nord-Fron 2010-2021 - Samfunnsdelen (Nord-Fron kommune 2010a)

Blant flere overordnede mål:

”Nord-Fron kommune skal leggje til rette for ei langsiktig og berekraftig forvaltning av naturressursane slik at det biologiske mangfaldet blir oppretthalde. Forvaltninga skal skje ut frå at naturen har eigenverdi og er ein ressurs for næring, forskning/utvikling, oppleving og rekreasjon.”

Blant de foreslåtte tiltakene som skal sikre at kommunen når målet:

”Kommunen skal ved regulering, kjøp eller avtale og gjennom ei forsvarleg arealforvaltning sikre dei mest brukte tur- og friluftsområda for allmenn bruk.”

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2008-2011 for Ringeby, Sør-Fron og Nord-Fron kommunar (Ringeby, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner 2008)

Fra beskrivelsen av friluftslivet i Nord-Fron (s. 27):

”I Nord-Fron kommune er det relativt få frivillige lag og organisasjonar som har aktiviteten sin knytt berre til utøving av friluftsliv. Likevel står friluftstradisjonane sterkt lokalt, særleg det haustingsbaserte friluftslivet (jakt og fiske). Friluftaktiviteten blir i all vesentleg grad utøvd ”uorganisert”, dvs ikkje i regi av lag og organisasjonar.”

Reiseliv

På kommunens hjemmeside presenteres de viktigste reiselivskvalitetene i Nord-Fron (www.nord-fron.kommune.no):

”Nord-Fron har tyngde og tradisjon som reiselivsområde, med Fefor, Kvamsfjellet og Skåbu som kjende reiselivsmål. Vinstra er landskjent som arrangørstad for festivalar.

Peer Gynt-stemnet er ein 12 dagar lang kulturfestival med teater, dans, konsertar, kunstutstillingar og kulturopplevingar.”

Nord-Fron kommune har ingen reiselivsplan, men er nylig innmeldt i destinasjonsselskapet Lillehammer Turist AS. Kommunen har heller ingen gjeldende næringsplan som omtaler reiselivet.

Kommuneplan for Nord-Fron 2010-2021 – Samfunnsdelen og Arealdelen (Nord-Fron kommune 2010a)

Mål for næringsutvikling i kommunen:

”Kommunen skal arbeide for vekst i sysselsettinga, særleg blant yngre arbeidstakarar.”

Blant de foreslåtte tiltakene som skal sikre at kommunen når målet:

- *”Satse offensivt på sentrumsutvikling på Vinstra ut frå den nye situasjonen med omlagt E6 og evt. elvekraftverk i Lågen.*
- *Forsterke vedlikehaldet av grøntareal i sentrumsområda.*
- *Bidra til å utvikle dagens E6 i Midt-Gudbrandsdalen for kultur- og reiselivsoppleving.*
- *Bidra til å styrke Sødorp/Kåja eller evt. utvikle Odden som festival- og kulturområde.”*

4.2.3 Friluftslivet i influensområdet

Slik influensområdet er avgrenset, er det mest omfattende friluftslivet knyttet til bruken av Lågen over strekningen samt andre nærområder til Vinstra sentrum.

Bruken av Lågen

Lågen innenfor influensområdet har gode bestander av ørret og harr, og særlig ørreten er storvokst. Influensområdet har i dag livskraftige bestander av både harr og ørret. Det er rapportert fra arbeidet med den tematiske konsekvensutredningen på Fisk og bunndyr (Museth 2012): *”Ørret er dominerende på strekningen som vil bli direkte påvirket av eventuell bygging av Kåja kraftverk. Her er strømhastigheten forholdsvis høy. Innslaget av harr øker på mer stilleflytende områder som bakevjer og flomløp. Samlet sett vurderes elvestrekningen som vil bli direkte berørt av Kåja kraftverk som svært produktiv mht. fiske- og bunndyrproduksjon.*

Ørretbestanden i influensområdet betegnes som stor og med normal god individuell tilvekst for en elvelevende bestand. Båtefiske avdekket at spesielt området som blir direkte berørt av Kåja kraftverk har høye tettheter av ørret sammenlignet med andre elver på Østlandet. Harrbestanden i influensområdet betegnes som god med normalt god individuell tilvekst for elvelevende bestander. Båtefiske viste at tettheten av harr på strekningen som vil bli direkte berørt av utbygging av var relativt høy. Tettheten av harr oppstrøms Eidefossen var imidlertid høyere, trolig pga. lave vannhastigheter.”

Fisket innenfor influensområdet er organisert gjennom A/L Lågen fiskeelv og er et tilbud til alle (<http://www.laagen-fiskeelv.no/>). A/L Lågen fiskeelv organiserer fisket i hele Lågen fra og med Lesjaskogsvannet og ned til Lillehammer og utløpet i Mjøsa. I tillegg til Lågen inngår sidevassdragene Otta og Gausa/Jøra. Kortordning-

en opererer med 9 ulike soner. Influensområdet til Kåja kraftverk ligger innenfor sone 4 - Fron. Gjennomsnittstall for kortsalg de siste årene innenfor sone 4 er presentert i Tabell 4.1.

Tabell 4.1 Gjennomsnittstall (2008-2009-2010) for kortsalg innenfor sone 4.

År	Døgnkort	2-	Ukeskort	Sesongkort	Sesongkort alle soner
Snitt 2008-2010	146	96	68	92	61

Normalt selges det 430-480 kort i året, men vurdert over en 10-års periode har det vært en svakt økende tendens (Tor Suleng, pers. medd.).

Tall fra, 1994 og 1996 (Tabell 4.2) gir en antydning om fordelingen av kortsalg mellom de 9 ulike sonene. Selv om tallene er forholdsvis gamle, så forventes det ikke at denne fordelingen er vesentlig annerledes i dag.

Tabell 4.2. Oppgjørstall fra fiskekortsalg i A/L Lågen Fiskeelv for 1994 og 1996.

	Sone	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1996	Døgn	438	430	67	270	257	169	106	111	45
	Uke	49	89	51	208	223	93	107	58	17
	Sesong	193	86	46	211	132	43	80	68	49
1994	Døgn	295	297	96	217	222	-	216	90	20
	Uke	52	93	58	129	211	-	189	41	19
	Sesong	151	67	27	187	124	-	82	62	49

Det går fram av Tabell 4.2 at sone 4 har et relativt stort kortsalg sammen med sone 1 og sone 5. Sone 1 ligger inntil Lillehammer, noe som sannsynligvis er en viktig årsak til dette. Samtidig er sone 1 gytestrekning for mjøs-ørreten. I forhold til befolkningsgrunnlag og reiselivsetableringer lokalt, kan sone 4 betraktes som en av de mest attraktive partiene av den samlede fiskestrekningen innenfor A/L Lågen Fiskeelv sitt forvaltningsområde.

Som et ledd i konsekvensutredningen av Nedre Otta kraftverk ble det gjennomført en spørreundersøkelse (2009) mot fiskere innenfor influensområdet, som omfattet store deler av sone 5 (Sel kommune), som ligger ovenfor sone 4 og omfatter både en delstrekning av Lågen og nedre deler av Otta elv (Muset 2009).

Av 137 fiskere som ble intervjuet, var 106 fra Norge, de øvrige var i hovedsak fra Sverige, Nederland og Danmark. Av de norske fiskerne var det bare 4 som var hjemmehørende i Sel kommune. 98 av de 137 fiskerne som ble intervjuet, hadde fisket innenfor A/L Lågen Fiskeelv sitt område i 3 år eller flere.

A/L Lågen Fiskeelv annonserer gode fiskeplasser på sine hjemmesider. Innenfor influensområdet omtales flere. På vestsida oppgis Eidesand, helt nord innenfor influensområdet, og området Sundbru i Vinstra sentrum. På østsida omtales området fra Hollandsk Gjestehus og nordover, området ved Kåja og et parti nær samløpet med elva Sula helt nederst innenfor influensområdet.

Også området ved utløpet av Vinstra elv, strekningen forbi Øya Camping og partiet forbi Båtberget (vestsida, nedstrøms) er regnet for gode fiskeplasser innenfor influensområdet. "Merra-grynna" på Harpefosdammen (nedenfor influensområdet) er regnet som et av de beste fiskeområdene innenfor sone 4 når det gjelder harrfiske (Tor Suleng, pers. medd.).

Gjennomgående vurderes influensområdet som middels viktig som fiskeområde. Strekningen nedenfor Harpefoss og forbi Kvam er regnet som mer attraktivt for stangfiske (Jan Roger Bøe Øien, pers. medd.)

Lav vanntemperatur og høy strømhastighet er årsak til at det ikke finnes spesielt tilrettelagte badeplasser langs Lågen, innenfor influensområdet. Ved Kåja er det satt opp et skilt som advarer mot bading i Lågen på grunn av sterk strøm. Eidesand, en idyllisk sandstrand helt øverst innenfor influensområdet, er imidlertid et unntak. Her har nylig kommunen sikret (2008) gnr 244 bnr 16 (Sandheim) som friområde. Kommunen beskriver bruken:

"Eidesand er først og fremst eit område for soling og bading på varme sommar-dagar og ein samlingsstad på sommarkveldar for ungdom. Det blir elles fiska her og plassen er delvis også utgangspunkt for elvepadling og rafting. På vinteren er bruken avgrensa til lysløypa som går gjennom m.a. kommunen sin eigedom." (Abrahamsen 2009).

Elvepadling og rafting, som omtales i beskrivelsen over, har et svært begrenset omfang og er ikke vurdert som noen vesentlig friluftslivsaktivitet innenfor influensområdet (Jan Roger Bøe Øien, pers. medd., Oddborg Holmestad, pers. medd.).

Bruken av nærområdene til Vinstra

Tormod skilag i samarbeid med Nord-Fron kommune har gitt ut 2 kart med inntegnede "gamle råk og stigar" omkring Vinstra, på begge sider av Lågen (Tormod skilag 2007, Tormod skilag u.å.). Enkelte strekninger opp mot fjellet i begge retninger berører små partier av influensområdet. Enkle rundturer i nærområdet til Vinstra kan bygges ved å kombinere flere av stiene. Stiene er en god del brukt av lokalt bosatte (Terje Abrahamsen, pers. medd., Oddborg Holmestad, pers. medd.).

Brakjeberget er et mye brukt nærfriluftslivsområde mellom Vinstra og Øvre Vinstra/Toksefeltet. Kåja idrettspark med grøntarealet ned til Vinstra renseanlegg benyttes også til idrett og nærfriluftsliv. Bord og benker er satt ut. Den årlige Country-festivalen arrangeres her, og det er stor aktivitet gjennom sommeren. I sentrum finnes enkelte viktige grøntarealer som Flatneset langs Lågen nedenfor Strandgata og jernbaneparken mot elva (Amundsen 2004).

Nord-Fron kommune har stabile snøforhold, og skiinteressen er stor. Lysløypa ved Eidesand og lysløypa i Øvre Vinstra prepareres jevnlig gjennom en lang vinterseong. Bruken er utelukkende lokal. (Terje Abrahamsen, pers. medd.)

4.2.4 Reiselivet i influensområdet

Dagens situasjon

Det er registrert campingplasser, campinghytter og andre serverings- og utleieenheter innenfor influensområdet. Reiselivsaktørene har E6, Vinstra sentrum, Peer Gynt stemnet, Countryfestivalen og dels fiske som elementer i driftsgrunnlaget.

En stor del av reiselivssatsningen i Nord-Fron kommune er knyttet opp mot Peer Gynt Stemnet og Countryfestivalen. Dette er årlige arrangement over flere dager som samler lokale og tilreisende gjester. Peer Gynt stemnet tilbyr aktiviteter flere plasser innenfor Nord-Fron kommune, men stort sett utenfor influensområdet. Gålåvatnet, Fryajuvet og Kvamsfjellet er sentrale områder for Peer Gynt stemnets ulike arrangementer. Countryfestivalen derimot, foregår i sin helhet ved Kåja idrettspark, hvor det etableres scene, fasiliteter for camping, sanitæranlegg, restaurant, salg av kolonealvarer m.m.

Reiselivspotensialet

Det er vanskelig å forutsi reiselivets framtidig etterspørsel, men ved å legge gjeldende trender til grunn, er potensialet for ytterligere reiselivssatsning innenfor influensområdet vurdert som betydelig. Store deler av potensialet knyttet til Lågen, både visuelt og som arena for ulike aktiviteter, er lite påaktet. Til en viss grad kan det hevdes at adkomsten og innsynet til Lågen fra Vinstra tettsted, er svakt utviklet. Denne potensialvurderingen vil dessuten i stor grad endres ved en eventuell utbygging av Kåja kraftverk etter planene. Utbyggingsplanene skisserer tiltak som vil gi en enklere adkomst til Lågen, samtidig som et sakteflytende vannspeil vil tilrettelegge for flere vannbaserte aktivitetsformer.

Strukturert intervju av reiselivsaktører i influensområdet

I forbindelse med konsekvensutredningen, ble det sendt ut et enkelt spørreskjema (vedlegg 3) til kommersielle reiselivsaktører innenfor influensområdet. Det ble også tatt kontakt med de aller fleste aktørene under befaringen. Samtlige 5 skjema ble returnert ferdig utfyllt.

Spørsmålene hadde dels til formål å få en nærmere beskrivelse av virksomheten og eventuelle planer for framtidig utvikling. Dels gav spørsmålene også anledning for respondentene til å kommentere utbyggingsplanene og påpeke eventuelle konsekvenser for egen virksomhet samt hvilke planendringer som kunne dempe eventuelle negative virkninger.

Influensområdets avgrensning resulterte i at de fleste virksomhetene er lokalisert nær Lågen, og flere utnytter nærheten til elva i sitt produktspekter. Elva som kilde til opplevelse samt aktiviteter som bading og fiske, er blant de kvalitetene som de besøkende etterspør. Virksomhetene tilbyr overnatting og bevertning av ulik standard, fra enkel og billig overnatting i eget telt, via enkle campinghytter og høystandard boliger med egen husholdning til hotell med bespisning.

Vinstra Hyttetun innlosjerer et relativt stort antall fisketurister. Svenske og tyske gjester er godt representert foruten de norske, og disse gjestene blir gjerne værende over flere dager. De andre virksomhetene innenfor influensområdet har i mindre grad fokus på elva, selv om fiske og bading også her er vanlige aktiviteter blant de besøkende.

Hollandsk Gjestehus er en viktig lokal selskapsarrangør beliggende sentralt i Vinstra med et sterkt fokus på mat. Et stort antall av ikke-lokale besøkende er utenlandske bilturister på gjennomreise. Øya gjestegård, ved E6 sør for Vinstra, har sommeråpent for overnattingsgjester i historisk gårdsmiljø. Mange er utenlandske bilturister på gjennomreise eller for lengre opphold. Bøygen Camping, ved E6 nord for Vinstra, er i hovedsak benyttet for korttidsopphold av gjennomreisende på E6, de fleste fra Norge, Sverige, Nederland og Tjekkia. Furuheim Camping i sentrum av Vinstra er for tiden stengt, men har hatt mange utenlandske besøkende, både på gjennomreise og over lengre perioder.

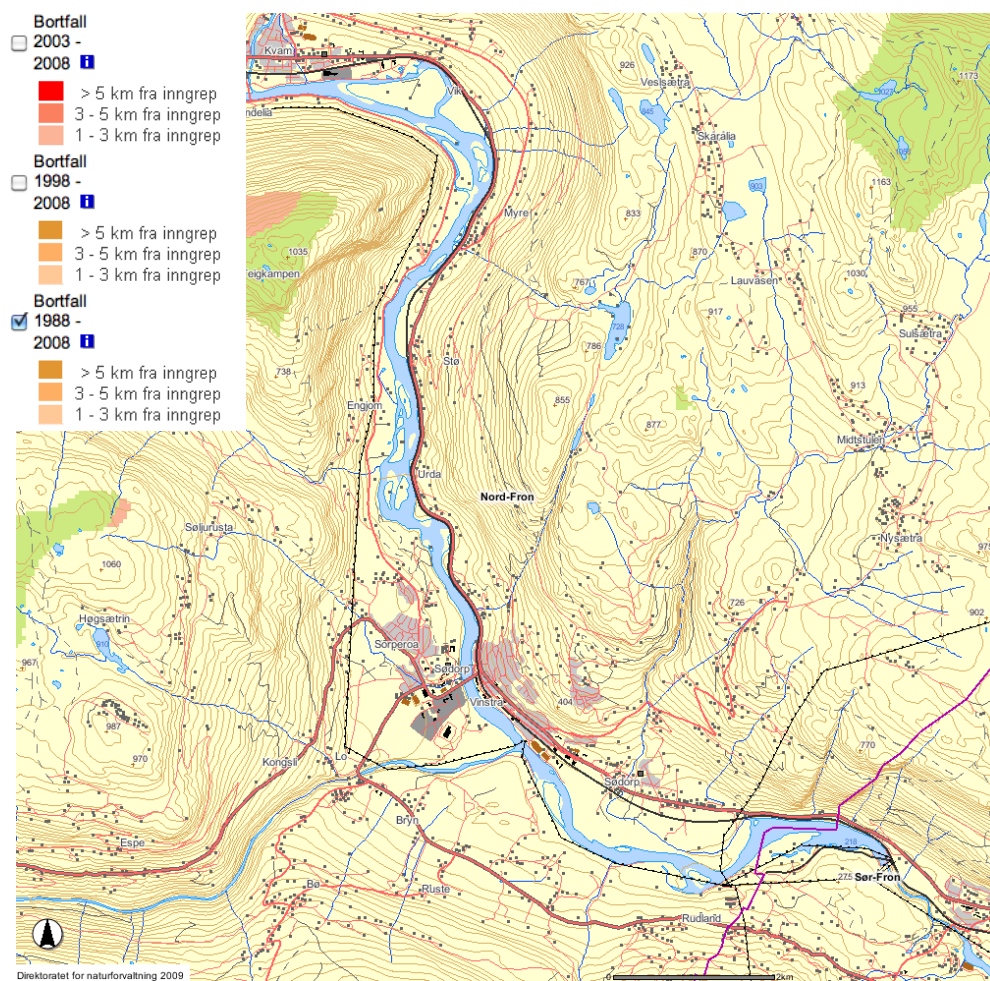

Lågen forbi øvre deler av Vinstra. Foto: Morten W. Melby.

4.2.5 Inngrepsstatus (INON)

Når det gjelder villmarkspregede områder, dvs områder som ligger mer enn fem kilometer fra tyngre tekniske inngrep, så finner man ikke denne kategorien i influensområdet. Heller ikke areal innenfor Inngrepsfrisone 1 (3-5 km fra tyngre, tekniske inngrep) eller Inngrepsfrisone 2 (1-3 km fra tyngre, tekniske inngrep) finnes representert i influensområdet.

Det er særlig kraftutbygging, veier, landbruksdrift og høyspentlinjer som representerer inngrepene i influensområdet. <http://dnweb12.dirnat.no/inon/> (Figur 4.2).

Figur 4.2 Status for avstand til tyngre, tekniske inngrep i influensområdet og tiliggende områder. Det opereres med 3 ulike grønnfarger der den mørkeste fargen representerer såkalte ”villmarkspregede områder”. Kilde: <http://dnweb12.dirmat.no/inon/>

4.3 Verdifulle friluftslivs- og reiselivslokaliteter

I Tabell 4.2 presenteres de viktigste friluftslivslokalitetene som ligger innenfor tiltakets influensområde. Plassering og avgrensning av lokalitetene er illustrert på kart (Figur 4.3). Verdisettingen er gjort på grunnlag av kriteriene fra DN-håndbok 25-2004 ”Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder” (Direktoratet for naturforvaltning 2004).

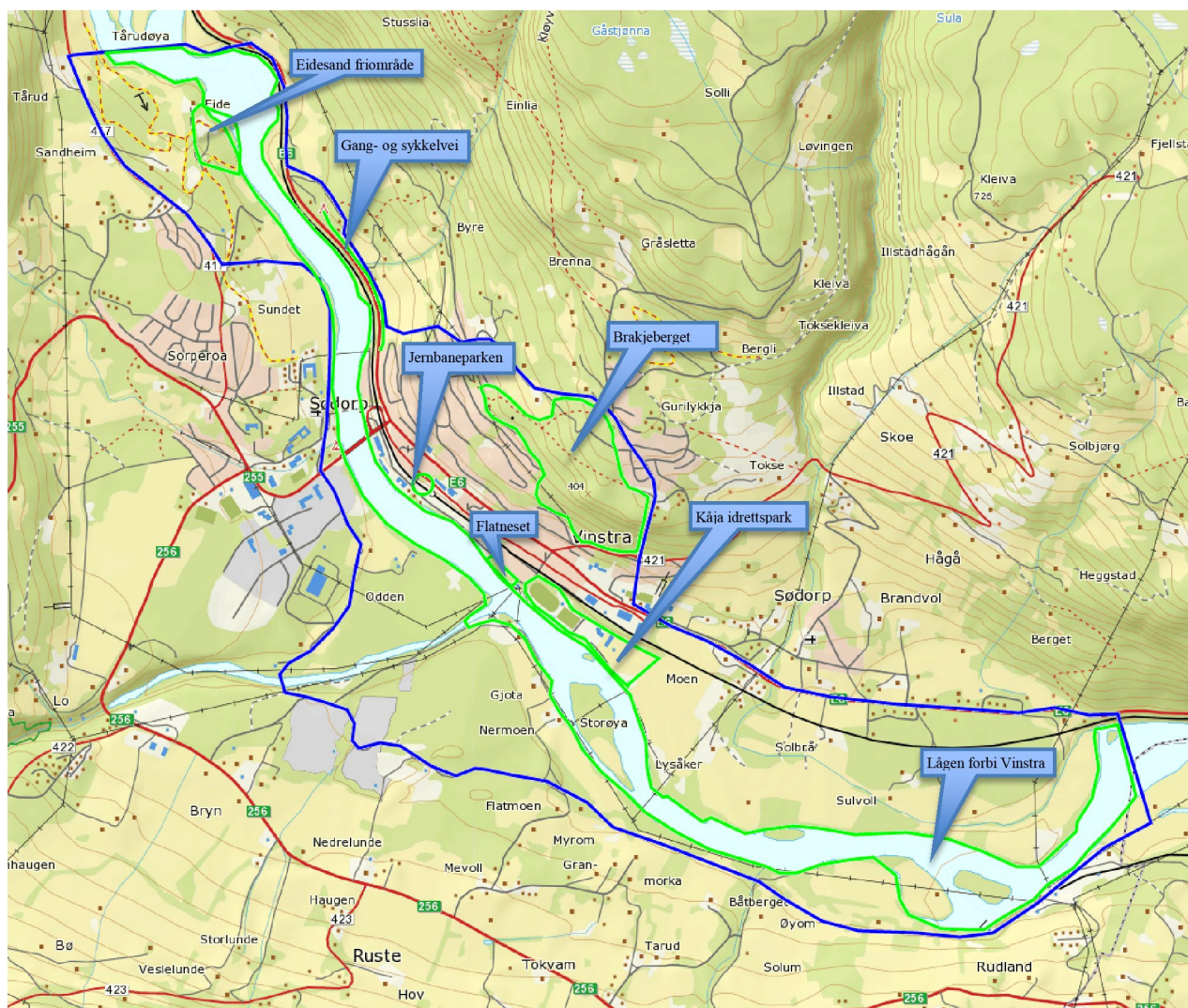
Som en tilpasning til oppgaven er deler av grønnstruktur, idrettsanlegg, lekeplasser og små parkanlegg innenfor Vinstra sentrum og boligfeltene, som ligger tilbake-trukket fra Lågen, utelatt fra registreringen. Disse har ikke fokus på vannstrengen og vil ikke bli influert av tiltaket.

Tabell 4.2 Viktige lokaliteter for friluftsliv (og reiseliv) innenfor influensområdet.

Id	Kat.	Beskrivelse	Verdi
1	SS	Lågen forbi Vinstra <i>Strekning av Lågen mellom Eidefossen og samløpet med Sula. Strekningen er del av forvaltningsområdet til A/L Lågen fiskeelv som tilbyr allmennheten adgang til fisket gjennom kortsalg. Flere fiskeplasser under sone 4 (Fron) ligger innenfor influensområdet. Friområdet Eidesand (fiske og bading) og enkelte andre partier langs elva som er utlagt til formål Friluftsliv i kommuneplanen, tilrettelegger for bruken.</i>	A
2	UO	Eidesand friområde <i>Gnr 244 bnr 16, oppkjøpt av Nord-Fron kommune i 2008 og under tilrettelegging med parkeringsplass, toalett, renovasjon og infotavle. Området beskrives som friområde av lokal og delvis regional betydning.</i> <i>"Eidesand er først og fremst eit område for soling og bading på varme sommandagar og ein samlingsstad på sommarkveldar for ungdom. Det blir elles fiska her og plassen er delvis også utgangspunkt for elvepadling og rafting. På vinteren er bruken avgrensa til lysløypa som går m.a. kommunen sin eigedom." (Abrahamsen 2009)</i>	B
3	GK	Gang- og sykkelvei Vinstra-Bøygen Camping <i>Gang- og sykkelveitrasé mellom Vinstra tettsted og Bøygen Camping tilrettelegger for enkle turer langs Lågen, E6 og jernbanen. Traséen kan kombineres med stier østover og inngår dermed som del av lengre turer/rundturer.</i>	B
4	NT	Brakjeberget <i>Et attraktivt og mye benyttet nærturområde mellom Vinstra sentrum og Øvre Vinstra. Gode utsiktspunkter mot Vinstra tettsted, Lågen og Feforkampen i bakgrunnen. Åpen furuskog som binder sammen boligfeltet (Øvre Vinstra) med tettstedet.</i>	B
5	GK	Jernbaneparken <i>En liten, men attraktiv del av grønnstrukturen i Vinstra.</i>	B
6	GK	Flatnes tur- og fiskestig <i>En del av strandsonen mot Lågen med enkel tilrettelegging for nærfriluftsliv/fiske. En god del brukt av beboerne i området.</i>	B
7	SK	Kåja idrettspark <i>Området inneholder fotballbaner, idrettshall og friluftsbasseng som er mye brukt av beboerne i Vinstra. Inngår også som viktig bruks- og campingområde for den årlige country-festivalen. Grenser inn mot Lågen i sørvest og åpne engarealer i sørøst.</i>	A

Kat. (Kategorier): NT Nærturterreng, GK Grønncorridor, SS Strandsonen,

Verdi: A Svært viktig område, B Viktig område, C Registrert område, D Ikke klassifisert område.

Figur 4.3 Viktige friluftslivs- og reiselivslokaliteter innenfor influensområdet. Blå strek angir influensområdet til Kåja kraftverk for utredningstemaene friluftsliv og reiseliv.

De registrerte friluftslivslokalitetene benyttes også som ledd i reiselivstilbudet på stedet. Kommersielle aktører som befinner seg innenfor influensområdet eller som benytter influensområdet, er presentert i Tabell 4.3, omtalt, men ikke verdisatt. Aktørene/bedriftene er også avmerket på eget kart (Figur 4.4).

Tabell 4.3 Kommersiell reiselivsaktører som benytter influensområdet.

Nr	Kommersiell aktør	
8	Bøygen Camping Campingplass med 24 hytter (120 senger) av god standard og servicebygg beliggende på oppsiden av dagens E6, men nær Lågen. Helårsdrift, men høysesong juni-august. Enkelte fiskere. Mange utlendinger fra Sverige, Nederland og Tjekkia. Tilleggsnæring/ familiedrift med utviudelsesplaner (Jan Roger Øien, pers. medd.).	
9	Hollandsk Gjestehus Hotell med 13 rom samt en utleiehytte (28 sengeplasser). Bospising for gjester og private, lukkede selskaper. Helårsdrift. Fulltids sysselsetting for 2 eiere/drivere. Flott opparbeidet hageanlegg ned mot Lågen. En stor andel utenlandske besøkende fra Nederland og Tyskland. Få fiskere. (Maarten og Berny Kroon, pers. medd.)	
10	Furuheim Camping Campingplass med utleiehytter av enkel standard nær Vinstra sentrum. For tiden er campingplassen stengt, men planlegges åpnet igjen på sikt. I driftsperioden var det en stor andel utenlandske gjennomfartsbesøkende. En del besøkende benyttet fisket i Lågen. (Siv Anita og Steinar Furuheim, pers. medd.)	
11	Loco AS Vinstra Hyttetun 4 utleiehytter av høy standard med til sammen 28 sengeplasser beliggende ned mot vestsida av Lågen, sør for Vinstra. Helårsdrift med betydelige utvidelsesplaner. Flest norske, svenske og tyske besøkende, herav mange med fokus på fisket i Lågen. (Lisbeth og Iver I. Lo, pers. medd.)	
12	Øya Gard Gjestegård med 20 sengeplasser av middels til høy standard nær E6, sør for Vinstra sentrum. Badeplass i Lågen. Sesong fra 10. juni til 1. september. Norske, tyske og nederlandske besøkende, hvorav mange kommer igjen år etter år. Relativt få av de besøkende benytter fisket i Lågen (Alice Killi Lund, pers. medd.)	
13	Festivaldrift, Lillehammer Turist AS Kåja idrettspark benyttes årlig (juli) som arena for en flerdagers countryfestival, hvor det etableres scene, fasiliteter for camping, sanitæranlegg, restaurant, salg av kolonealvarer m.m. Folkefesten Vinstra er et annet arrangement som benytter samme område i et todagers konsertarrangement i sommersesongen.	
14	A/L Lågen Fiskeelv Fisket innenfor influensområdet er organisert gjennom A/L Lågen fiskeelv og er et tilbud til alle (http://www.laagen-fiskeelv.no/). A/L Lågen fiskeelv organiserer fisket i hele Lågen fra og med Lesjaskogsvannet og ned til utløpet i Mjøsa. Kortordningen opererer med 9 ulike soner. Kåja kraftverk er planlagt i sone 4 - Fron.	

Figur 4.4 Lokalisering av kommersielle reiselivsaktører som benytter influensområdet.

4.4 Evaluering av influensområdets verdi

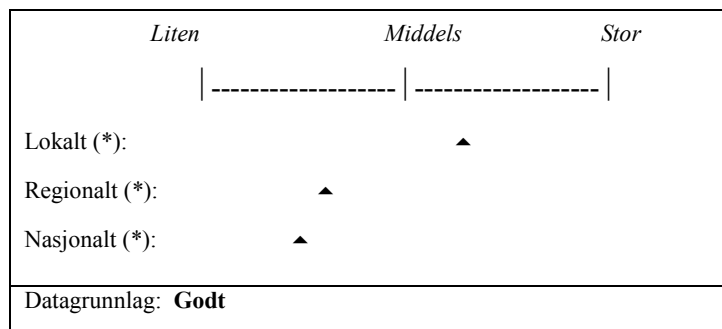
4.4.1 Friluftsliv

Verdien av influensområdet er vurdert som middels til stort på lokalt nivå, middels til lite på regionalt nivå og middels til lite på nasjonalt nivå. Tilgjengeligheten til deler av influensområdet er noe begrenset av barrierevirkning fra E6 og jernbane, men influensområdet fyller likevel i stor grad funksjonen både som opplevelses-, fiske- og nærturområde for lokale beboere i Vinstra samt opplevelses- og fiskeområde for besøkende ved de lokale overnattingsbedriftene innenfor influensområdet.

Korte turer til fots langs Lågen og ellers innenfor grønnstruktur og nærturområder i og nær Vinstra, bading og fiske fra Eidesand nedenfor Eidefossen og skiturer i lysløypa ved Eide, er de viktigste friluftslivsaktivitetene innenfor influensområdet. Store deler av Lågen er lite egnet for bading i dag på grunn av lav temperatur og

sterk strøm. Det er heller ikke tilrettelagt spesielt for denne aktiviteten utenfor Eidesand.

En stor del av friluftslivet har utgangspunkt i eget bosted, og alternative friluftslivsområder utenfor influensområdet er derfor en lite aktuell problemstilling.

*) Lokalt nivå vil her si det umiddelbare nærområdet (ingen vesentlig reiseavstand for brukerne), regionalt nivå omfatter den regionen og de grupper som benytter området i helger o.l. (noe lenger reiseavstand), mens nasjonalt nivå omfatter resten av Norge (lang reiseavstand til friluftslivs/reiselivsområdet).

4.4.2 Reiseliv

Influensområdet har middels verdi for reiselivet.

Reiseliv er en viktig næring i hele Gudbrandsdalen, og i Nord-Fron, Sør-Fron og Sel kommuner arbeider 6-7 % av de sysselsatte innen hotell- og restaurantbransjen (<http://www.statistikknett.com/oppland/>). Reiselivsinteressene i Nord-Fron kommune er i dag organisert gjennom destinasjonsselskapet Lillehammer Turist AS. Nord-Fron og Sør-Fron kommuner var organisert gjennom det nylig nedlagte destinasjonsselskapet Gudbrandsdal Reiseliv AS. Lillehammer Turist AS har derfor så langt vært lite fokusert på nordlige deler av Gudbrandsdalen og influensområdet for Kåja kraftverk. Ingen av de kommersielle reiselivsbedriftene med tilknytning til influensområdet er pr. dato medlemmer i destinasjonsselskapet.

En stor reiselivssatsning og –aktivitet i Nord-Fron kommune er knyttet an mot to årlige, kulturelle begivenheter som samler et stort antall gjester fra inn- og utland. Peer Gynt stemnet avholdes i månedsskiftet juli-august med et rikholdig program over 10-12 dager. Den andre årlige begivenheten er Countryfestivalen som er konsentrert til området Kåja idrettspark gjennom 4 hele dager i juli måned. Det etableres en fullstendig ”landsby” med scene, camping, sanitæranlegg, bank, butikk, restaurant m.m. Folkefesten Vinstra er et annet arrangement som benytter de samme fasilitetene som Countryfestivalen i et todagers konsertarrangement i sommerseongen.

De viktigste aktivitetsområdene under Peer Gynt stemnet ligger utenfor Vinstra tettsted og influensområdet, men både Folkefesten Vinstra, Countryfestivalen og

Peer Gynt stemnet genererer stor trafikk og utgjør et viktig markedsgrunnlag for lokale reiselivsbedrifter i denne perioden.

Flere kommersielle reiselivsaktører er lokalisert til influensområdet eller bruker influensområdet i sin virksomhet. Dette omfatter relativt små overnattings- og serveringsbedrifter samt forvaltningsinstansen A/L Lågen fiskeelv.

	<i>Liten</i>	<i>Middels</i>	<i>Stor</i>
	-----	-----	
Verdi:		▲	
Datagrunnlag: Godt			

5 Tiltakets omfang

Tiltakets omfang vurderes etter en beskrivelse av hvordan anlegget og anleggsarbeider berører influensområdet. Det er egenskapene ved tiltaket og ikke det området som tiltaket berører, som utgjør vurderingsgrunnlaget. Omfanget graderes etter en 5-delt skala fra stort negativt til stort positivt omfang (Statens vegvesen 2006).

Omfangsvurderingene for friluftsliv og reiseliv behandles samlet. I neste ledd, konsekvensvurderingen, skilles det tydeligere mellom disse interessene som følge av at noen lokaliteter og bruksformer er mer eller mindre dominerende/etterspurt i friluftslivet enn i reiselivet (verdi).

5.1 0-alternativet

0-alternativet utgjør referansealternativet og representerer forventet utvikling innenfor influensområdet uten utbygging innenfor et 20 års perspektiv. Et vesentlig ledd av 0-alternativet er omleggingen av E6 over strekningen. Ny E6 er planlagt flyttet til andre siden av Lågen (Statens vegvesen 2010).

Friluftsliv

Dagens situasjon med E6 gjennom Vinstra har utviklet en vesentlig barriere for ferdsele, særlig for de myke trafikantene. Adkomsten til Lågen og grønnstrukturen langs Lågen for beboerne ovenfor dagens E6, er svekket som følge av veitrafikken, og en sanering av hovedveitrafikken gjennom Vinstra vil kunne ha vesentlige positive virkninger for nærfriluftslivet i Vinstra. Den nye traséen for E6 gjennom Nord-Fron vil ikke skape tilsvarende barrierevirkninger på andre siden av Lågen, og en flytting av E6 forbi Vinstra vil derfor ha netto positiv betydning for friluftslivet. Dette forholdet er også dokumentert i konsekvensutredningen for ny E6 forbi Vinstra (Statens Vegvesen 2010).

Reiseliv

Enkelte reiselivsaktører er lokalisert i tilknytning til dagens E6. Dette gjelder særlig Bøygen Camping som i stor grad er orientert mot gjennomgangstrafikken, men også i noen grad Øya Gard. Betydningen av å være lokalisert til dagens E6, kan også i noen utstrekning leses av beleggstall hos disse reiselivsaktørene. Etter en eventuell flytting av dagens E6 til andre siden av Lågen, vil trafikkgrunnlaget svekkes hvis ikke de reisende gis nødvendig informasjon gjennom skilting i avkjøringen mot Vinstra. Trafikkgrunnlaget vil sannsynligvis øke noe for en reiselivsaktør som Vinstra Hyttetun, mens Hollandsk Gjestehus og Furuheim Camping, som er lokalisert til Vinstra tettsted, i mindre grad vil oppleve endringer som følge av en omlegging av dagens E6. Utover tilgjengelighet/trafikkgrunnlag vil sannsynligvis både Bøygen Camping, Hollandsk Gjestehus og Øya Gard oppleve en kvalitativ forbedring av sitt tilbud gjennom redusert trafikkstøy og barrierevirkning lokalt.

Konklusjon

En netto positiv effekt for friluftslivet og reiselivet legges til grunn for omfangs- og konsekvensvurderingene under utbyggingsalternativet. Konsekvensenes omfang og betydning for 0-alternativet settes imidlertid lik 0 (ingen konsekvens).

5.2 Kåja kraftverk

Konsekvensenes omfang er et ledd i konsekvensutredningen som har som hensikt å angi tiltakets påvirkning på friluftslivs- og reiselivsinteressene. Påvirkningen er delt opp i mindre enheter som det henvises til i vurderingene nedenfor.

Anleggsfasen

1. Støy, anleggstrafikk og generell forstyrrelse i forbindelse med dam- og veibygging samt transport av masser, vil prege anlegget og deler av influensområdet i byggeperioden.
2. Det vil kunne forekomme periodevis tilslamming av Lågen nedstrøms anleggsområdet i anleggsfasen.

Anleggsperioden er stipulert til i overkant av 2 år.

Driftsfasen

3. Det bygges en ca. 100 m lang og inntil 16 m høy inntaksdam i betong like nedenfor samløpet med Vinstra elv. Det sikres en HRV på kote 238,5 som danner et vannspeil som strekker seg ca. 3,0 km oppstrøms dammen, helt opp til Eidefossen. Det etableres en fiskepassasje forbi dammen på vestsida av Lågen.
4. På østsida av elva og nordover fra dammen bygges en 1100 m lang dam og/eller flomvoll med krone på kote 240.
5. På vestsida blir dammen tilsluttet terrenget med en 100 m lang løsmassedam. Neddemt areal på Odden vinnes tilbake ved en heving av terrenget med over-skuddsmasser fra nedstrøms damanlegget.
6. Damkrona blir åpnet for ferdsel av både syklende, gående og lokal biltrafikk.
7. Kraftstasjonen (40m*58m) legges på vestsida i tilknytning til og forlengelse av dammen. Det blir derfor ingen elvestrekning med redusert vannføring.
8. Nedenfor dammen graves/sprenges en 1000-1300 m lang avløpskanal i vestsida av elveløpet. Kanalen vil være ca. 20 m i bunnen og i størrelsesorden 30-40 m i overgang mot tidligere elveløp.
9. På vestsida av elva bygges ny vei fram til dam og kraftstasjon fra eksisterende vei. Veien legges på dam/flomvoll langs Vinstra elv, og kobles mot Vinstra sentrum over damanlegget.
10. To eksisterende 66 kV-ledninger og fire 22 kV-ledninger som krysser Lågen i damområdet i dag, saneres og erstattes av kabel som legges i damanlegget.

11. Flomvoller på østsida av Lågen og langs Vinstra elv, terrengheving på vestsida av Lågen og tørrlagt parti av tidligere elveløp nedenfor dammen, arronderes i samråd med landskapsarkitekt. Det vil ikke tas ut eller deponeres masser internt innenfor anlegget.

Vurderingen av samlet omfang støtter seg til følgende utvalg av kriterier fra oversikten gjengitt i metodekapitlet (3)

- ✓ Tiltaket vil ikke endre bruksmulighetene for området (0)
- ✓ Tiltaket vil i noen grad medføre barrierer mellom viktige målpunkter (-)
- ✓ Tiltaket vil stort sett ikke endre områdets attraktivitet (0)
- ✓ Tiltaket vil stort sett ikke endre områdets identitetsskapende betydning (0)

Fase	Konsekvensenes omfang				
	Stort neg.	Middels neg.	Lite / intet	Middels pos.	Stort pos.
Anleggsfasen	▲				
Driftsfasen					

Tiltakets omfang for friluftslivs- og reiselivsinteressene: LITE NEGATIVT (-).

BRUKSMULIGHETER	
✓ Lite/intet omfang	Tiltaket vil ikke endre bruksmulighetene for området

Kommentarer

Denne konklusjonen kan oppleves som misvisende. Det skyldes at de positive og de negative effektene er veid mot hverandre og derfor ikke kommer til uttrykk. Det er opplagt at bruksmulighetene påvirkes av tiltaket. Ei stri elv endres til et stilleflytende parti ovenfor dammen og et kraftfullt ”gjel” nedenfor dammen. De rent fysiske forutsetningene for ulike friluftslivsaktiviteter påvirkes sterkt, men der noen svekkes vesentlig, der utvikles andre positivt. En strekning for elvepadling forvandles til tryggere badeplasser og bedre muligheter for isfiske. Indirekte kan fisket påvirkes negativt av vandringshindre forbi dammen og ødelagte gytestreknings gjennom neddemming (ovenfor dammen) eller tørrlegging (nedenfor dammen). På en annen side kan tiltaket gi en enklere tilgjengelighet til Lågen (ovenfor dammen) hvor også mer stilleflytende partier gjør fisket enklere for grupper.

Generelt kan det sies at en relativt homogen elvestrekning forbi Vinstra sentrum forvandles til to svært forskjellige delstreknings. Delstrekingen nedenfor dammen vil bli gjennomgående svekket som ”bruksmulighet” (unntatt elvepadling),

mens delstrekningen ovenfor dammen vil representere en ny kvalitet som i større sammenheng også representerer en utvidelse av bruksmulighetene. Hvis tiltaket, som beskrevet i planene, følges opp med avbøtende tiltak, vil tilgangen til Lågen ovenfor dammen forenkles for folk flest, samtidig som grønnstrukturen langs Lågen utbedres. Nedenfor dammen vil det sannsynligvis bli etablert fysiske sikrings-tiltak som ytterligere vanskeliggjør adkomsten til Lågen og derigjennom reduserer bruksmulighetene i dette området.

BARRIERE FOR FERDSEL OG OPPLEVELSE

✓ Middels negativt omfang	Tiltaket vil i noen grad medføre barrierer mellom viktige målpunkter
---------------------------	--

Kommentarer

For ferdselen langs Lågen vil tiltaket representere en klar barriere. Dagens ferdsel og eksisterende stinett ovenfor dammen vil berøres negativt ved neddemming. Her må det etableres nye stier eller ferdselsårer på begge sider av Lågen. Nedenfor dammen, på den kanaliserte strekningen, vil det være utrygt å ferdes helt nede ved kanalkanten. Det vil også være risiko for at hele kanalen vil fylles og at elva dermed flommer ut i det gamle løpet hvis vannføringen overskrider 500 m³/s.

På tvers av elva, vil tiltaket på den annen side forenkle ferdselen. Både adkomsten ned til Lågen i partiet ovenfor dammen og dessuten passeringen av Lågen over vannspeilet eller selve dammen, vil forenkles gjennom tiltaket. Nedenfor dammen, på den kanaliserte strekningen, vil det bli vanskelig, nesten umulig å krysse Lågen. Dette medfører imidlertid ingen funksjonell endring fra i dag.

ATTRAKTIVITET

✓ Lite/intet omfang	Tiltaket vil stort sett ikke endre områdets attraktivitet
---------------------	---

Kommentarer

Tiltaket representerer et omfattende inngrep som lokalt endrer landskapets karakter. Særlig tydelig er endringene i form av dammen og den kanaliserte strekningen nedenfor. Lågen er også i dag berørt av vassdragsregulering, men i beskjeden grad og ikke særlig synlig innenfor influensområdet av Kåja kraftverk. Den strømmende elva er et livgivende element som gir karakter til Vinstra og hele Gudbrandsdalen.

De fysiske konstruksjonene er lokalisert sentrumsnært og tiltaket medfører en sanering av flere høyspentledninger som krysser influensområdet i dag. Et relativt stabilt vannspeil vil skape en tettere funksjonell kontakt mellom tettstedet og Lågen.

Eidefossen opprettholdes som et inntrykkssterkt landskapselement og blikkfang etter en eventuell utbygging. Avbøtende tiltak i form av en oppgradering av strandsonen langs Lågen, vil være av positiv betydning lokalt for områdets attraktivitet.

IDENTITETSSKAPENDE BETYDNING

✓ Lite/intet omfang	Tiltaket vil stort sett ikke endre områdets identitetsskapende betydning
---------------------	--

Kommentarer

Tiltaket berører vannføringen i Lågen over en 4 km lang strekning forbi blant annet Vinstra sentrum. Elva har betydning som identitetsskapende element for beboerne lokalt og for de tilreisende som opplever en nær assosiasjon mellom Lågen og tettstedet Vinstra. Den visuelle virkningen av Lågen vil endres, men ikke nødvendigvis svekkes ovenfor dammen. Avbøtende tiltak vil sannsynligvis skape en sterkere assosiasjon mellom elva og bebyggelsen enn i dag, også dette ovenfor dammen.

6 Tiltakets konsekvens - Friluftsliv

Tabell 6.1 gir en samlet presentasjon av konsekvensvurderinger for ulike ledd av tiltaket. Konsekvensen er framkommet ved å sammenholde områdets verdi og det gjeldende ledd av tiltaket sitt omfang (påvirkning). Konsekvensvifta (Figur 3.1) er brukt som støtte for vurderingene.

Utredningsprogrammet i meldingen for tiltaket (Opplandskraft DA 2010), beskriver konkrete ”avbøtende tiltak”, dvs. tiltak som reduserer de negative konsekvensene av planlagte Kåja kraftverk. Hvorvidt de skisserte tiltakene skal legges under planbeskrivelsen og dermed utgjøre en del av grunnlaget for konsekvensvurderingene, eller om de avbøtende tiltakene ikke skal være en del av dette grunnlaget, er ikke selvsagt, men likevel avgjørende for konsekvensgraden. I konsekvensvurderingene nedenfor, er det tatt utgangspunkt i at de skisserte tiltakene fra utredningsprogrammet, er en del av plangrunnlaget som konsekvensutredes.

Tabell 6.1 Samlet konsekvensvurdering av Kåja kraftverk med referanse til 0-alternativet.

Inngrep/ledd av tiltaket	Alt. 0	Kåja kraftverk
ANLEGGSFASEN		
1 Støy og anleggstrafikk	0	Liten negativ
2 Periodevis tilslamming	0	Ubetydelig
DRIFTSFASEN		
3 Dam/kraftstasjon	0	Middels negativ
4 Hevet vannspeil	0	Liten negativ
5 Kanalisering	0	Middels negativ
6 Deponi	0	Liten negativ
7 Høyspent	0	Liten positiv
Samlet konsekvensgrad	0	Liten negativ
Rangering	1	2
Beslutningsrelevant usikkerhet	Nei	Nei

6.1 0-alternativet

0-alternativet utgjør referansealternativet og representerer forventet utvikling innenfor influensområdet uten utbygging innenfor et 20 års perspektiv. Et vesentlig ledd av 0-alternativet er omleggingen av E6 over strekningen. Ny E6 er planlagt flyttet til andre siden av Lågen (Statens vegvesen 2010).

Dagens situasjon med E6 gjennom Vinstra har utviklet en alvorlig barriere for ferd-selen, særlig for de myke trafikantene. Adkomsten til Lågen og grønnstrukturen langs Lågen for beboerne ovenfor dagens E6, er svekket som følge av veitrafikken, og en sanering av hovedveitrafikken gjennom Vinstra vil ha vesentlige positive virkninger for nærfriluftslivet i Vinstra. Den nye traséen for E6 gjennom Nord-Fron vil ikke skape tilsvarende barrierevirkninger på andre siden av Lågen, og en flytting av E6 forbi Vinstra vil derfor ha netto positiv betydning for friluftslivet. Dette forholdet er også dokumentert i konsekvensutredningen for ny E6 forbi Vinstra (Statens Vegvesen 2010).

Konsekvensen av 0-alternativet settes lik 0.

6.2 Kåja kraftverk

I teksten under er det henvist til de friluftslivslokalitetene/-traséene som berøres av tiltaket i parentes (x).

Støy og anleggstrafikk

Anleggsperioden er relativt kortvarig, og selv om byggeaktiviteten også berører de mest brukte områdene, Lågen og bredden av Lågen, så vurderes konsekvensene som relativt små sammenliknet med driftsfasen. Influensoområdets status i forhold til inngrepsfrihet blir ikke berørt av tiltaket.

Støy og anleggstrafikk vil forringe friluftslivskvalitetene lokalt i anleggsperioden, og vil også fysisk kunne medføre tidsbegrensede ferdselsbarrierer innenfor det meste av influensområdet (1,6,7).

Konsekvensgrad: Liten negativ (-)

Periodevis tilslamming

Sprengning og graving i elveløpet vil gi kortvarig tilslamming av elva nedstrøms inngrepsområdet. Denne effekten er imidlertid svært kortvarig, og berører derfor i svært liten grad friluftslivsinteressene knyttet til elva og bruken av den (1).

Konsekvensgrad: Ubetydelig (0)

Dam/kraftstasjon

Den fysiske dammen og kraftstasjonen i forlengelsen av denne, vil bli et dominerende, nytt byggverk, beliggende i ytterkant av et "bylandskap" med en betydelig evne til å underordne denne typen inngrep. Sett fra området oppstrøms dammen (5,6), vil damkronen og kjøreveien bli relativt lite fremtredende fordi oppfyllingsgraden vil være stabilt høy, og det meste av den fysiske konstruksjonen vil ligge neddykket. Sett fra området nedstrøms dammen (7) vil imidlertid dimensjonene overskride de grensene som "bylandskapet" setter for underordning av nye inngrep. Damkonstruksjonen vil ruve i landskapet, og ytterligere forsterkes av terrengjusteringene nedstrøms dammen.

I tillegg til den visuelle virkningen, vil dammen representere en ny kryssingsmulighet også for gående, trillende og syklende. Det forventes at det sikres en trygg gang- og sykkeltrasé over dammen, adskilt fra biltrafikken. Den nye kryssingsmuligheten tilrettelegger for nye turmuligheter, også lengre rundturer i kombinasjon med gangbrua i nordenden av sentrum.

Dammen vil representere et hinder for fiskens vandring. Selv om det planlegges en oppgang for fisk forbi dammen, er det sannsynlig at tiltaket vil gjøre det vanskeligere å bevege seg opp og ned Lågen forbi dammen. Fri vandring er en forutsetning for fiskens optimale områdebruk og produksjon. Dammen vil derfor indirekte berøre fiskeproduksjonen og derigjennom også potensialet for fritidsfisket (1).

Konsekvensgrad: Middels negativ (--)

Hevet vannspeil

Lågen mellom Eidefossen og dammen påvirkes av oppdemmingen ved Kåja (1,2,3,5,6). En strømmende elvestrekning omformes til et samlet vannspeil over strekningen. I nedre deler, forbi Vinstra sentrum, kreves omfattende terrenginngrep. For å hindre at vannet trenger inn og gjør skade, planlegges en flomvoll langs østsida. På vestsida vil løsmasser fra anlegget deponeres for å heve terrenget. Det planlegges avbøtende tiltak som vil gi et nytt ”parklandskap” i kombinasjon med de etablerte flomvollene på østsida. Tiltaket vil åpne innsynet mot Lågen og lette adkomsten både til og langs Lågen over strekningen..

Gyteområdene ved Kåja og oppstrøms bru i Vinstra sentrum vil trolig forsvinne ved en utbygging som planlagt. En kan samtidig forvente at dominansforholdet mellom ørret og harr vil endres i magasinet mot mer dominans av harr. Kåja kraftverk vil redusere potensialet for fiskeproduksjon gjennom endringen fra en variert og strømmende elvestrekning til et mer stilleflytende inntaksmagasin.

Oppdemmingen vil medføre en stor visuell landskapsendring lokalt. Lågen som karaktergivende, rennende elv over strekningen forbi Vinstra sentrum omformes til et mindre livgivende og uttrykksfullt landskapselement. Eidefossen opprettholdes imidlertid som viktig, visuell karakter. Opparbeidelsen av elvekanten vil likevel kunne bedre adkomsten til og langs strandsonen for allmennheten, noe som er svakt utviklet i dag.

Et stort, sammenhengende vannspeil mellom Kåja idrettspark og Eidefossen vil åpne for nye former for friluftslivsbruk nær Vinstra sentrum. Det vil sannsynligvis etableres gode og sikrere badeplasser i strandsonen, og for enkelte vil selve fiskeutøvelsen bli noe enklere. Det blir mulig å bruke småbåt i mye større grad, mens isfiske og bruk av andre fiskeredskaper vil kunne aktualiseres. Sikker is vil også tilrettelegge for bruk av skøyter over store områder, og samtidig et bedre vinterklima med mindre frostrøyk lokalt.

Konsekvensgrad: Liten negativ (-)

Kanalisering

Den utsprengte kanalen og de fysiske sikringstiltakene vil være visuelle forlengelser av dammen, og fundamentalt endre landskapets karakter nedenfor denne (7), helt ned til Øyom. På sikt vil de planlagte, avbøtende tiltakene, i form av terrengutbedring på strekningen, gjøre partiet visuelt mer attraktivt og derigjennom også avdempe de visuelle virkningene.

I dag er det stedvis nokså bratt og vanskelig å komme ned til elva på strekningen mellom Kåja idrettspark og Øyom. Denne adkomsten vil kunne bli forenklet gjennom tilretteleggingstiltak. Ved høy vannføring vil kanalen fylles og elva vil bre seg ut over det gamle elveleiet. Det vil derfor være nødvendig å opprettholde et løp for elva på høy vannføring, et areal som ikke vil kunne tilrettelegges for friluftslivsbruk, men som derimot representerer et risikoområde hvor publikum ikke bør oppholde seg.

Klimatiske konsekvenser av kanalisingen og den økte vannhastigheten vil være at elva de første meterne nedenfor kraftstasjonen vil gå åpen gjennom hele vinteren. Dette vil skape lokal frostrøyk på kalde dager.

Konsekvensgrad: Middels negativ (--)

Deponi

Deponi innenfor prosjektet vil i praksis være flomsikringstiltak, tiltak for å tilbakeføre neddemt areal ved heving eller tiltak for å opparbeide nytt jordbruksareal. Slikt sett opereres det ikke med overskuddsmasser innenfor prosjektet.

Masser fra graving/sprengning av dam og avløpskanal vil bli benyttet til å heve terrenget mellom Lågen og Vinstraelva. Det opprinnelige terrenget vil oversvømmes uten denne terrenghevingen, og skogsarealer vil gå tapt. Deler av dette området benyttes som tur- og fiskeområde i dag, ikke minst for gjestene ved Vinstra Hyttetun. Det vil være svært viktig for friluftslivsinteressene at området som utvikles gjennom en betydelig terrengheving, gis en utforming som både tjener landbruks- og friluftslivsinteressene.

Konsekvensgrad: Liten negativ (-)

Høyspent

Samlet sett vil tiltaket sanere flere av dagens luftstrekk over Lågen, og gi et mer ”ryddig” uttrykk (1,5,6,7). Dagens luftspenn er imidlertid ikke særlig eksponerte. De eksisterende 66 kV og 22 kV-ledningene er i stor grad absorbert av ”bylandskapet” i dag, men helt lokalt vil likevel saneringen innebære en visuell forbedring av dagens situasjon.

Konsekvensgrad: Liten positiv (+)

Tiltaket som helhet

De ulike ledd av tiltaket berører friluftslivsinteressene i større eller mindre grad. Både visuelle og funksjonelle virkninger gjør seg gjeldende. Fordi tiltaket er planlagt i nærmiljøet til en stor gruppe beboere i Vinstra sentrum, er influensområdet heller ikke aktuelt å regne som et av flere alternative bruksområder. Nærmiljøet kan på sett og vis ikke velges eller velges bort.

De største negative konsekvensene er knyttet til kanaliseringstrekkningen nedenfor dammen, samt tiltakets effekt på fiskeproduksjonen og –mulighetene i Lågen over strekkningen. Det vil skapes muligheter for nye bruksformer, samtidig som tiltaket vil kunne gjøre Lågen mer tilgjengelig både visuelt og rent praktisk.

SAMLET KONSEKVENSGRAD: Liten negativ konsekvens (-)

7 Tiltakets konsekvens - Reiseliv

Tabell 7.1 gir en samlet presentasjon av konsekvensvurderinger for ulike ledd av tiltaket. Konsekvensen er framkommet ved å sammenholde områdets verdi og det gjeldende ledd av tiltaket sitt omfang (påvirkning). Konsekvensvifta (Figur 3.1) er brukt som støtte for vurderingene.

Utredningsprogrammet i meldingen for tiltaket (Opplandskraft DA 2010), beskriver konkrete ”avbøtende tiltak”, dvs. tiltak som reduserer de negative konsekvensene av planlagte Kåja kraftverk. Hvorvidt de skisserte tiltakene skal legges under planbeskrivelsen og dermed utgjøre en del av grunnlaget for konsekvensvurderingene, eller om de avbøtende tiltakene ikke skal være en del av dette grunnlaget, er ikke selvsagt, men likevel avgjørende for konsekvensgraden. I konsekvensvurderingene nedenfor er det tatt utgangspunkt i at de skisserte tiltakene fra utredningsprogrammet er en del av plangrunnlaget som konsekvensutredes.

Tabell 7.1. Samlet konsekvensvurdering av Kåja kraftverk med referanse til 0-alternativet.

Inngrep/ledd av tiltaket	Alt. 0	Kåja kraftverk
ANLEGGSSFASEN		
1 Støy og anleggstrafikk	0	Middels negativ
2 Periodevis tilslamming	0	Ubetydelig
DRIFTSFASEN		
3 Dam/kraftstasjon	0	Middels negativ
4 Hevet vannspeil	0	Liten/middels negativ
5 Kanalisering	0	Middels negativ
6 Deponi	0	Liten negativ
7 Høyspent	0	Liten positiv
Samlet konsekvensgrad	0	Middels negativ
Rangering	1	2
Beslutningsrelevant usikkerhet	Nei	Nei

7.1 0-alternativet

Enkelte reiselivsaktører er lokalisert i tilknytning til dagens E6. Dette gjelder særlig Bøygen Camping som i stor grad er orientert mot gjennomgangstrafikken, men også i noen grad Øya Gard. Betydningen av å være lokalisert til dagens E6, kan også i noen utstrekning leses av beleggstall hos disse reiselivsaktørene. Etter en eventuell flytting av dagens E6 til andre siden av Lågen, vil trafikkgrunnlaget svekkes hvis ikke de reisende gis nødvendig informasjon gjennom skilting i avkjø-

ringen mot Vinstra. Trafikkgrunnlaget vil sannsynligvis øke noe for en reiselivsaktør som Vinstra Hyttetun, mens Hollandsk Gjestehus og Furuheim Camping, som er lokalisert til Vinstra tettsted, i mindre grad vil oppleve endringer som følge av en omlegging av dagens E6. Utover tilgjengelighet/trafikkgrunnlag vil sannsynligvis både Bøygen Camping, Hollandsk Gjestehus og Øya Gard oppleve en kvalitativ forbedring av sitt tilbud gjennom redusert trafikkstøy og barrierevirkning lokalt.

Konsekvensen av 0-alternativet settes lik 0.

7.2 Kåja kraftverk

I teksten under er det henvist til de reiselivsaktørene som berøres av tiltaket i parentes (x).

Støy og anleggstrafikk

Anleggsperioden er relativt kortvarig, og selv om byggeaktiviteten også berører Lågen og nærområdene til Vinstra sentrum, så vurderes konsekvensene som små sammenliknet med driftsfasen. Det forventes ikke at forstyrrelser i en begrenset byggeperiode (2 år) vil svekke det etablerte reiselivstilbudet knyttet til influensområdet i så sterk grad at det vil etableres en ny og lavere etterspørsel som opprettholdes etter anleggsslutt.

Støy og anleggstrafikk vil fysisk kunne medføre tidsbegrensede ferdselsbarrierer innenfor det meste av influensområdet. Det er særlig anleggsarbeidene nær Kåja idrettspark (13) som vil berøre reiselivsinteressene negativt. De etablerte og årlige arrangementene som Country-festivalen og Folkefesten Vinstra vil kunne oppleve vesentlige ulemper for sine arrangement. Anleggsstøy og risiko knyttet til trafikk og sprengningsarbeide kan vanskelig forenes med store publikumsarrangement.

Et opplagt tiltak vil være å innstille alt anleggsarbeid som medfører støy eller risiko i festival-periodene.

Konsekvensgrad: Middels negativ (--)

Periodevis tilslamming

Sprengning og graving i elveløpet vil gi kortvarig tilslamming av elva nedstrøms inngrepsområdet, men ikke berøre viktige, registrerte reiselivsinteresser.

Konsekvensgrad: Ubetydelig (0)

Dam/kraftstasjon

Selve damkonstruksjonen og kraftstasjonen i forlengelsen av denne, berører i liten grad registrerte reiselivsinteresser. Dammen vil imidlertid bli svært synlig og dominerende sett fra Kåja idrettspark og festivalområdet (13). I noe mindre grad vil anlegget sees fra Vinstra Hyttetun (11). Det fysiske inngrepet vil ikke representere et hinder for videre drift hos disse aktørene, men et markert inngrep hvor Lågen tidligere rant "fritt og uberørt".

Dammen vil representere et hinder for fiskens vandring. Dammen vil indirekte berøre fiskeproduksjonen og derigjennom også potensialet for fritidsfisket (14). Fritidsfisket innenfor strekningen er et reiselivsprodukt som også markedsføres av enkelte av overnattingsbedriftene innenfor influensområdet (8,10,11,12).

Konsekvensgrad: Middels negativ (--)

Hevet vannspeil

Oppdemmingen vil medføre en stor visuell landskapsendring lokalt. Lågen som karaktergivende, rennende elv over strekningen forbi Vinstra sentrum omformes til et mindre livgivende og uttrykksfullt landskapselement. Eidefossen opprettholdes imidlertid som viktig, visuell karakter. Opparbeidelsen av elvekanten vil samtidig bedre adkomsten til og langs strandsonen for allmennheten, noe som er relativt svakt utviklet i dag.

Reiselivsaktøren Hollandsk Gjestehus (9) berøres ved at Lågen som renner inntil hageanlegget i dag vil erstattes av et mer anonymt vannspeil. Endringen vil på den annen side redusere faren for flomskader på anlegget og kunne åpne for nye aktivitetsformer på stedet.

Driverne av Vinstra Hyttetun (11) vil oppleve de mest dramatiske effektene av Kåja kraftverk. Lågen vil heves betydelig forbi stedet, og omfattende terrenginnngrep i nærområdet vil berøre virksomheten negativt i anleggsfasen, og endre nærmiljøet radikalt for ettertiden. Det er svært viktig at skisserte avbøtende tiltak blir iverksatt og i nært samarbeid blant annet med driverne av Vinstra Hyttetun.

Gyteområdene ved Kåja og oppstrøms bru i Vinstra sentrum vil trolig forsvinne ved en utbygging som planlagt. Kåja kraftverk vil redusere potensialet for fiskeproduksjon gjennom endringen fra en variert og strømmende elvestrekning til et mer stilleflytende inntaksmagasin. Dette påvirker potensialet for fritidsfiske (14) og indirekte reiselivstilbudet negativt.

Et stort, sammenhengende vannspeil mellom Kåja idrettspark og Eidefossen vil gjøre det enklere å utvikle gode og sikre badeplasser nær Vinstra sentrum. Det vil også være mulig å utvikle andre aktivitetsformer som tilbud til de besøkende ved overnattingsbedriftene innenfor influensområdet. Bruk av båt er nærliggende, og dermed også ulike former for fiske fra båt.

Konsekvensgrad: Liten/middels negativ (-/-)

Kanalisering

Den utsprengte kanalen og de fysiske sikringstiltakene vil være visuelle forlengelser av dammen, og fundamentalt endre landskapets karakter nedenfor denne, helt ned til Øyom. På sikt vil de planlagte, avbøtende tiltakene, i form av terrengutbedring på strekningen, gjøre partiet visuelt mer attraktivt og derigjennom også avdempe de visuelle virkningene.

De viktigste reiselivsinteressene som berøres av kanaliseringen, er driften av Country-festivalen og Folkefesten Vinstra sommerstid (13). Inngrepet blir godt synlig fra festivalområdet. I dag er det stedvis nokså bratt og vanskelig å komme ned til elva på den strekningen som planlegges kanalisert, og adkomsten vil kunne bli forenklet gjennom tilretteleggingstiltak etter utbygging. Kanaliseringsstrekningen representerer imidlertid et risikoområde hvor publikum ikke bør oppholde seg nær vannstrengen.

Konsekvensgrad: Middels negativ (--)

Deponi

Deponi innenfor prosjektet vil i praksis være flomsikringstiltak, tiltak for å tilbakeføre neddemt areal ved heving eller tiltak for å opparbeide nytt jordbruksareal. Slikt sett opereres det ikke med overskuddsmasser innenfor prosjektet.

Masser fra graving/sprengning av dam og avløpskanal vil bli benyttet til å heve terrenget mellom Lågen og Vinstraelva. Deler av dette området benyttes som tur- og fiskeområde i dag, ikke minst for gjestene ved Vinstra Hyttetun (11). Det vil være viktig for driverne av Vinstra Hyttetun at området gis en utforming i tråd med reiselivsaktørens interesser.

Konsekvensgrad: Liten negativ (-)

Høyspent

Samlet sett vil tiltaket sanere flere av dagens luftstrekk over Lågen, og gi et mer ”ryddig” uttrykk (13,14). Dagens luftspenn er imidlertid ikke særlig eksponerte. De eksisterende 66 kV og 22 kV-ledningene er i stor grad absorbert av ”bylandskapet” i dag, men helt lokalt vil likevel saneringen innebære en visuell forbedring av dagens situasjon.

Konsekvensgrad: Liten positiv (+)

Tiltaket som helhet

De ulike ledd av tiltaket berører reiselivsinteressene i større eller mindre grad. Både visuelle og funksjonelle virkninger gjør seg gjeldende. Direkte nedbygging, redusert fiskepotensiale, endret opplevelseskvalitet og flere nye bruksmuligheter er blant disse.

De største negative konsekvensene er knyttet til kanaliseringsstrekningen nedenfor dammen, samt tiltakets effekt på fiskeproduksjonen og –mulighetene i Lågen over den berørte strekningen. Det vil imidlertid også skapes muligheter for nye bruksformer, samtidig som tiltaket vil kunne gjøre Lågen ovenfor damstedet mer tilgjengelig både visuelt og rent praktisk.

SAMLET KONSEKVENSGRAD: Middels negativ konsekvens (--)

8 Sumvirkning av flere tiltak

Det er flere andre planer om omfattende vannkraftutbygging som også berører Lågen, men lengre opp i vassdraget. Kåja, Rosten og Nedre Otta er tiltak som alle berører samme økosystem, blant annet definert som elvestrekning uten menneskeskapte barrierer for fiskevandring og genetisk utveksling. Samtlige prosjekt påvirker dette økosystemet, blant annet gjennom fiskens vandringsmønster og samlede produksjonspotensiale.

Fiskebestandene og mulighetene for fiske er blant de viktigste ressursene i både friluftslivet og reiselivet i Gudbrandsdalen, og en endring av fiskesamfunnet vil påvirke disse interessene. Den mest sannsynlige endringen av en bygging av både Kåja, Rosten og Nedre Otta er generelt lavere fiskeproduksjon samlet sett og en begunstigelse av de artene som utnytter stillere vann på bekostning av de som bedre utnytter rennende vann. En sumvirkning av de tre planlagte tiltakene vil derfor gjennom endringen av fiskesamfunnet, medføre negative konsekvenser for reiselivet og friluftslivet utover de rent prosjektspesifikke.

I friluftslivet er det slik at nærfriluftslivet ikke har alternativer. Nærfriluftslivet i særlig Vinstra (Kåja) og Sel (Nedre Otta) kan ikke søke alternative bruksområder, og sumvirkning av flere tiltak er derfor lite påaktet i den sammenhengen. De negative konsekvensene av særlig Kåja og Nedre Otta på friluftslivet, kan ikke kompenseres.

9 Avbøtende/kompenserende tiltak

9.1 Avbøtende tiltak

I det følgende beskrives mulige tiltak som har som formål å minimere prosjektets negative, eller fremme de positive konsekvensene for friluftsliv og reiseliv.

- Det må tilrettelegges for en forsvarlig grad av fiskevandring forbi damstedet i samråd med fiskeribiolog.
- Det vil være svært viktig for friluftslivsinteressene at området som utvikles gjennom en betydelig terrengheving, gis en utforming som både tjener landbruks- og friluftslivsinteressene.
- Det er svært viktig at skisserte avbøtende tiltak knyttet til terrenghevingen blir iverksatt i nært samarbeid med særlig driverne av Vinstra Hyttetun.
- Det er ønskelig å unngå anleggsdrift i helg og høytidsdager når det er størst utfart i nærområdet til anlegget.
- Anleggsarbeid som medfører støy eller risiko bør innstilles i festivalperiodene.
- Det bør tas hensyn til anbefalinger fra de andre fagutredningene, særlig tema Fisk og bunndyr, men også tema Landskap. Kulturlandskapet inkludert kulturminnene og Naturmiljø. Det biologiske mangfoldet, enten det er kulturbetinget eller ikke, er også en vesentlig del av opplevelsespotensialet i friluftslivet og reiselivet.

9.2 Oppfølgende undersøkelser

Det foreslås ingen oppfølgende undersøkelser.

10 Kilder

10.1 Skriftlige kilder

Abrahamsen, T. 2009. Beskriving av tiltak, tilrettelegging, Eidesand friområde.

A/L Lågen Fiskeelv Hjemmeside: <http://www.laagen-fiskeelv.no/>

Amundsen, S. 2004. Bruk og aktivitetsmønster i nærmiljøet. Vinstra, Kvam og Skåbu.

Opplandskraft DA 2010. Kåja kraftverk. Gudbrandsdalen ved Vinstra, Nord-Fron kommune. Melding med forslag til utredningsprogram. Januar 2010.

Direktoratet for naturforvaltning. Kartbase (INON): <http://dnweb12.dirnat.no/inon/>

Direktoratet for naturforvaltning 2006. Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv. Håndbok 27 – 2006. Direktoratet for naturforvaltning (DN), Trondheim.

Direktoratet for naturforvaltning 2004. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Håndbok 24 – 2004. Direktoratet for naturforvaltning (DN), Trondheim.

Direktoratet for naturforvaltning 2001. Friluftsliv i konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven. Håndbok 18 – 2001. Direktoratet for naturforvaltning (DN), Trondheim.

Direktoratet for naturforvaltning 1995. Inngrepsfrie naturområder i Norge. Registrert med bakgrunn i avstand fra tyngre tekniske inngrep. DN-rapport 1995-6. (DN), Trondheim.

Div. brosjyrer u.å. Informasjon om lokale attraksjoner, reiselivstilbud m.m.

Eidsiva vannkraft AS 2012. Kåja kraftverk. Nord-Fron kommune, Oppland. Teknisk beskrivelse. September 2012.

Kjærem, O. 1996. Vassdragsrapport Nedre Otta/Lågen alt. VA. Direktoratet for naturforvaltning.

Kongshaug, G. og Sæthre, E. 1994. Handlingsplan for friluftsliv for Oppland 1994-99. Fylkesmannen i Oppland, Miljøvernavdelingen.

Korsvold, H. 1984. Vassdragsrapport Nedre Otta 004 Glomma og Lågen. Fylkesmannen i Oppland, Miljøvernavdelingen.

Larsen, B. H. 2011. Kåja kraftverk i Nord-Fron kommune, Oppland. Konsekvenser for flora og vegetasjon, fugl og pattedyr. Miljøfaglig Utredning rapport 2011:10.

Miljøverndepartementet 2006. Forskrift om konsekvensutredninger - planlegging etter plan- og bygningsloven. Veileder – versjon mai 2006.

Miljøverndepartementet 2001. St. meld. nr 39 (2000-2001). Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet. Miljøverndepartementet (MD), Oslo.

Miljøverndepartementet 1987. St. meld. nr 40 (1986-87). Om friluftsliv. Miljøverndepartementet (MD), Oslo.

Multiconsult 2013. Revidert tiltaksoversikt, Kåja kraftverk pr. januar 2013.

Museth, J. 2009. Nedre Otta Kraftverk. KU Fiskeribiologi.

Museth, J. 2012. Kåja kraftverk. Utredning av konsekvenser for fisk og bunndyr. Utvidet sammendrag.

NAF 2008. Camping i Norge 2008. Norges Automobil-Forbund.

Nord-Fron kommune 2010a. Kommuneplan for Nord-Fron kommune 2010-2021. Samfunnsdelen.

Nord-Fron kommune 2010b. Reguleringsplan for Lomoen næringsområde.

Nord-Fron kommune 2005a. Kommuneplan 2005-2017. Samfunnsdelen og Arealdelen.

Nord-Fron kommune 2005b. Reguleringsplan Vinstra sentrum sør.

Nord-Fron kommune 1997. Reguleringsplan Vinstra sentrum nord.

NVE 2010. Kåja kraftverk. Godkjent utredningsprogram

Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommune 2008. Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2008-2011 for Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommunar.

Rønningen, O. 1984. Samla plan for vannressursene. Fagrapport Friluftsliv, prosjekt 00542 Nedre Otta.

Skurdal, J. og Eriksen, A. H. 1989. Fiskemuligheter i Gudbrandsdalen. En dal – tusen fiskemuligheter. Lillehammer.

Statens vegvesen 2010. E6 Ringebu sør – Otta. Reguleringsplan – Revidert etter offentlig ettersyn. E6 Sør-Fron grense – Ruste Nord-Fron kommune.

Statens vegvesen 2006. Konsekvensanalyser. Veiledning. Håndbok 140.

Teigland, J. 1994. Konsekvenser av naturinngrep for fritidsbruken av natur. Telemarksforskning.

Teigland, J. 1991. Friluftsliv- og reiselivsinteresser ved Engabreen/Svartisen i Nordland fylke. Konsekvensanalyse av kraftutbygging i ettertid. Grunnlags-undersøkelser sommeren 1990. Norsk institutt for naturforskning (NINA), Trondheim.

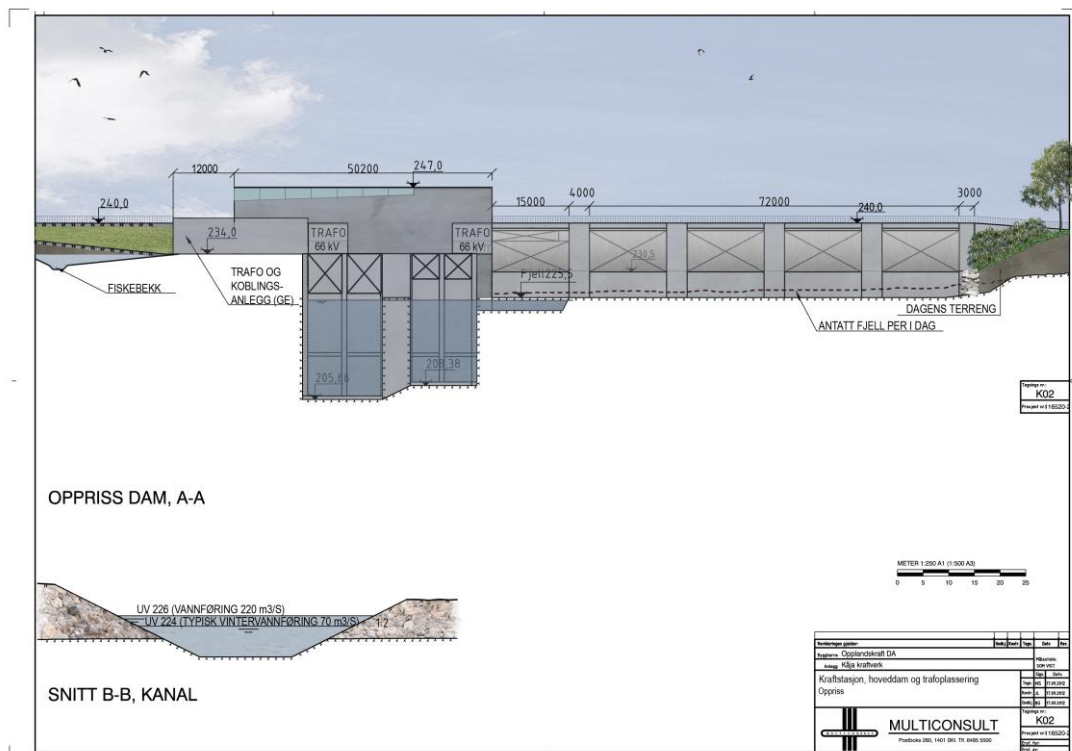
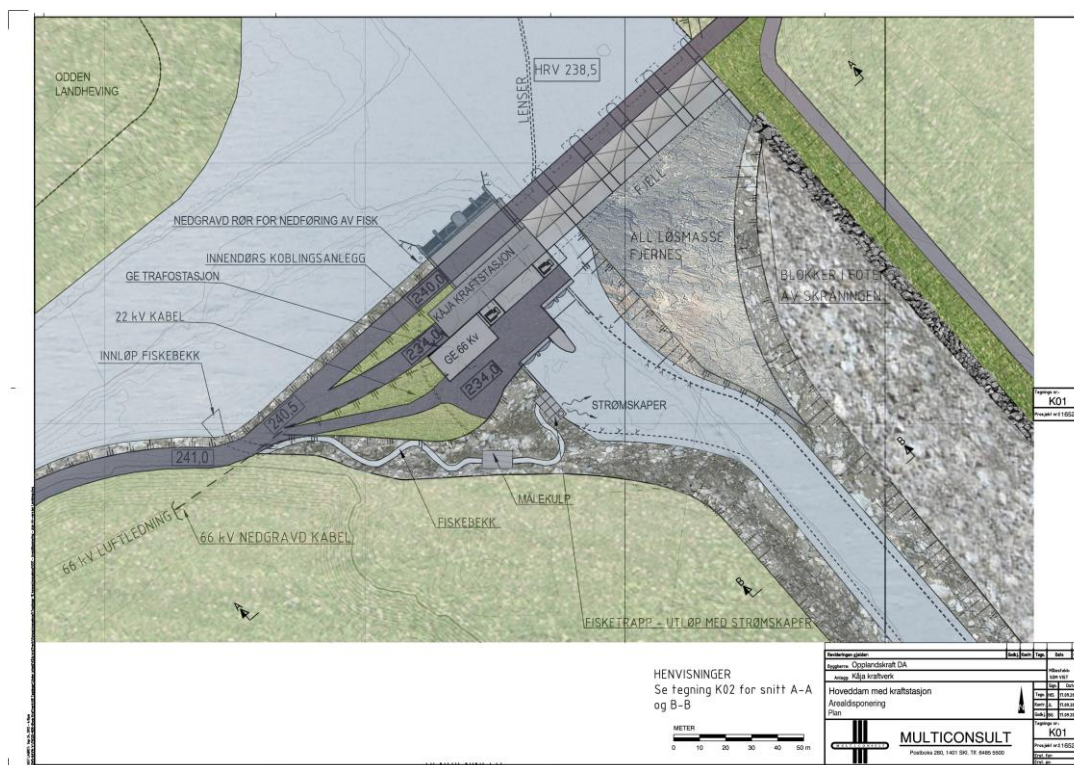
Tormod skilag u.å. Gamle råk og vegar, Sødorp/Vinstra. (Kart og turbeskrivelser).

Tormod skilag 2007. Gamle sæter-råk. (Kart og turbeskrivelser).

10.2 Muntlige kilder

Abrahamsen, Terje	Nord-Fron kommune, miljø
Blakstad, Eli	Peer Gynt stemnet
Eide, Lene Stokkevåg	Vinstra IL
Furuheim, Steinar	Furuheim Camping
Giverhaug, Olaf	Tormod skilag
Grøthe, Trond	Fesrtivaldrift AS
Holmestad, Oddborg	Tidl. Driver av Amundsen Gjestgiveri
Jevne, Kitty Marie Killi	Øya Gard
Kroon, Berny	Hollandsk Gjestehus
Kroon, Maarten	Hollandsk Gjestehus
Loe, Iver	Vinstra Hyttetun
Loe, Lisbet	Vinstra Hyttetun
Museth, Jon	Utreder Fisk og ferskvannsbiologi
Risdal, Hanne-Kristine	Nord-Fron kommune, plan
Solberg, Per Østen	Fron JFF
Suleng, Tor	A/L Lågen Fiskeelv
Svanemyr, Vidar	Lillehammer Turist AS
Taugbøl, Trond	Prosjektleder KU
Tofte, Egil	Nord-Fron kommune, næring
Øien, Jan Roger Bøe	Bøygen Camping

Vedlegg 1 – Detaljplan damområdet

Vedlegg 2 – Godkjent utredningsprogram

Friluftsliv, jakt og fiske

Det skal kort redegjøres for naturkvaliteter, kulturkvaliteter, landskapskvaliteter, visuelle kvaliteter og annet som kan tenkes å ha betydning for naturopplevelsen i området, jf kapitlene om landskap, naturmiljø og kulturmiljø.

Områdets egnethet for friluftsliv skal vurderes ut fra bl.a. tilgjengelighet, hvilke aktiviteter som kan utøves, lokalisering m.m.

Det skal gjøres rede for dagens bruk av området. Dette inkluderer en beskrivelse av hvem som bruker det, hvilke aktiviteter som foregår, om området gir atkomst til andre områder av betydning for friluftsliv og om området er en del av et større friluftsområde.

Det skal beskrives i hvilken grad viltforekomstene i området utnyttes.

Det skal beskrives i hvilken grad fiskeressursene utnyttes og hvordan fisket er organisert. Det skal gis opplysninger om viktige fiskeplasser, samt eventuelle biotopjusterende og kultiverende tiltak av noe omfang.

Det skal redegjøres for om tiltaks- og influensområdet er vernet eller sikret som friluftsområde etter særlover eller regulert etter plan- og bygningsloven (dvs. friluftsområder med planstatus).

Utredningen skal så langt det er relevant følge DN's håndbok 18 (Friluftsliv i konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven) og DN-håndbok 25 (Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder). Utredningen skal baseres på eksisterende opplysninger og samtaler med offentlige myndigheter, organisasjoner, grunneiere og lokalt berørte.

Mulige konsekvenser av tiltaket for friluftslivet skal vurderes for anleggs- og driftsfasen. Dette må ses i sammenheng med konsekvenser for landskap, natur- og kulturmiljø. Det skal bl.a. vurderes i hvilken grad tiltaket vil medføre endret bruk av området og hvilke brukergrupper som blir berørt av tiltaket. Det skal gis en kort vurdering av om planlagte anleggsveier kan påvirke tilgjengeligheten og bruken av området.

Utredningen skal inneholde en kort beskrivelse av eventuelle alternative friluftsområder.

Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

Reiseliv

Natur- og kulturattraksjoner i utbyggingsområdet skal omtales og kartfestes. Turistanlegg turisthytter og løypenett, hytteområder, sportsanlegg, tilrettelagte rasteplasser langs veg m.v. kartfestes.

Det skal gis en beskrivelse av innhold og omfang av reiseliv og turisme i området. Relevante opplysninger kan innhentes fra NHO Reiseliv, Innovasjon Norge, fylkeskommunen, og fra lokale og regionale reiselivsaktører.

Utbyggingsområdets verdi for reiseliv skal vurderes i forhold til følgende punkter:

- *dagens bruk*
- *eksisterende planer for videre satsning*
- *områdets egnethet/potensial for videreutvikling av reiselivsaktiviteter*

Tiltakets konsekvenser for reiselivet skal utredes for anleggs- og driftsfasen ut ifra hvordan utbyggingen vil kunne påvirke verdien av reiselivsattraksjonene.

Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

Vedlegg 3 - Skjema for intervju

Spørreundersøkelse – Turisme langs Lågen forbi Vinstra

For å få mer kunnskap om turistenes bruk av Lågen forbi Vinstra, har vi satt i gang en spørreundersøkelse som går ut til lokale reiselivsaktører på strekningen. Vi er interesserte i driftsoversikter og drivernes vurdering av hvordan den planlagte Kåja kraftverk vil påvirke deres virksomhet. Dette forutsetter at dere er kjent med planene til Opplandskraft DA. Disse finnes nærmere beskrevet i et eget vedlegg til denne undersøkelsen.

En del svar må bli omtrentlige, og det kan være greit å besvare enkelte av spørsmålene med den situasjonen som har vært mest vanlig de 2-3 siste årene. Vi håper imidlertid at dere klarer å besvare alle spørsmålene. Ved behov, eller hvis noe er uklart, så ring undertegnede (91830464).

Svarene vil bli behandlet og presentert anonymt. Svarskjemaene vil bli makulert etter bruk.

VIRKSOMHETEN

Navn på virksomheten:

Type virksomhet (bruk flere kryss): ☐ Campingplass ☐ Utleiehytter ☐ Hotell/hus/leilighet

Gjennomsnittlig standard: ☐ Enkel (ikke innl.vann/wc) ☐ Middels ☐ Høy

Antall hytter/boenheter: Antall sengeplasser totalt:

Virksomhetens omfang (årsverk): ☐ 0-0,2 ☐ 0,2-0,5 ☐ 0,5-1 ☐ Antall.....

Har virksomheten (sesong)ansatte utenom eierne? ☐ Ja ☐ Nei

Er virksomheten din/deres hovedinntektskilde? ☐ Ja ☐ Nei

Er virksomheten medlem av Lillehammer Turist AS ? ☐ Ja ☐ Nei

Anslå sesongstart og sesongslutt (Gjelder dere uten helårsdrift):

Har du/dere planer om vesentlige endringer av driften?

Hvis ja, på hvilken

måte?

GJESTENE

De viktigste nasjonalitetene som er representert hos dere (Bruk 1-3 kryss):

☐ Norsk ☐ Svensk ☐ Dansk ☐ Tysk ☐ Hollandsk ☐ Britisk ☐ Fransk ☐ USA/Canada

Prosentvis belegg pr. måned (Andel av kapasiteten som er benyttet):

Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des

Hva gjør de besøkende under oppholdet (Sett tall der 1=mest vanlig):

☐ Fottur ☐ Biltur ☐ Fiske ☐ Bading ☐ Sightseeing ☐ Jakt ☐ Annet.....

Hvor stor andel av de besøkende kommer på grunn av fisket i Lågen?

☐ 0-10% ☐ 10-25% ☐ 25-75% ☐ 75-90% ☐ Mer enn 90%

Anslå hvor stor andel av de besøkende som kommer igjen år etter år.....

KÅJA KRAFTVERK

Hvor godt mener du at du kjente planene og de sannsynlige effektene av en utbygging før du eventuelt leste vedlegget til denne spørreundersøkelsen?

☐ Svært godt ☐ Godt ☐ Mindre godt ☐ Kjenner ikke

Tror du at kraftutbyggingen i Vinstra vil berøre din virksomhet:

☐ Ja, helt opplagt ☐ Ja, deler av den ☐ Nei, ikke i det hele tatt ☐ Vet ikke

Hvis ja, på hvilken måte?.....

.....
.....
.....
.....
.....

Er det mulig å redusere eventuelle konflikter med planendringer eller konkrete tiltak i etterkant:

☐ Ja, helt opplagt ☐ Ja, delvis ☐ Nei, ikke i det hele tatt ☐ Vet ikke

Hvis ja, på hvilken måte?.....

.....
.....
.....
.....
.....

Svarskjemaet sender du i vedlagte, frankerte konvolutt. Adressen er påført.

Det er lett å "rydde" vekk papirene, så det hadde vært fint om du/dere kunne ta dere tid til å besvare spørsmålene med en gang. Det bør ikke ta mer enn et kvarter. Endelig svarfrist settes til utgangen av juli måned.

Tusen takk for hjelpen!

Vennlig hilsen

Morten W. Melby
melby@mfu.no

Undertegnede er ansatt i firmaet Miljøfaglig Utredning AS, som videre er engasjert av kraftutbygger for å utrede konsekvensene av Kåja kraftverk for friluftslivs- og reiselivsinteressene.

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaets hovedformål er å tilby miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging av biologisk mangfold
- Landskapsanalyse
- Konsekvensanalyser for ulike tema, blant annet: Naturmiljø, landskap, friluftsliv, reiseliv og landbruk
- Utarbeiding av forvaltningsplaner for verneområder
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Foredragsvirksomhet

Hovedadresse:

Gunnars veg 10, 6630 Tingvoll

Telefon: 91 83 04 64

Org.nr.:

984 494 068 MVA

Hjemmeside:

www.mfu.no